



ĪPAŠI AIZSARGĀJAMO DABAS TERITORIJU VIENOTAIS STILS



Ceturtais, pārstrādātais izdevums
2025

SATURS

Saīsinājumi un termini	3
Koncepcija	4
Lietotāji	5
DAP	5
Ārējie lietotāji	5
Pamata elementi	6
Speciālās zīmes un logo	6
Ilustratīvie materiāli	10
Krāsu palete	12
Burtveidols	14
Valodas stils	14
Tulkojumi	14
Atsauce par ĪADT	14

Zīmju sistēma	17
ĪADT robežzīmes	17
Virziena rādītāji	27
Nosaukumu plāksnes pie objektiem	31
Taku marķējums	33
Pagaidu brīdinājuma zīmes	35
Zīmju izvietošana	37
Konstrukcijas	38
Balsti	38
Informācijas standu konstrukcijas	42
Materiāli	46
Universālais dizains	51
Pielikumi	52
Piktogrammas	52
Informācija un tās izvietošana	57
Padomi fotogrāfiju krājumu veidošanai	60

Saīsinājumi un termini

DAP	Dabas aizsardzības pārvalde
ES	Eiropas Savienība
IBA	Putniem starptautiski nozīmīga teritorija (Important Bird and Biodiversity Area)
ĪADT	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
KDID	Komunikācijas un dabas izglītības departaments
LĢIA	Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra
MK	Ministru kabinets
Natura 2000	ES aizsargājamo dabas teritoriju tīkls
OZOLLAPA	Speciālā informatīvā zīme īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apzīmēšanai
VARAM	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija

Koncepcija

ĪADT atrodas mūsu dabas vērtību nozīmīgākā daļa: iespaidīgas ainavas, reti dzīvnieki un augi. Lai arī ĪADT galvenais mērķis ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, tās sniedz arī citus nenovērtējamus ekonomiskus, sociālus un kultūras ieguvumus.

Mūsdienu steidzīgajā pasaulē aizsargājamās dabas teritorijas ir nozīmīgas vietas cilvēku atpūtai, fiziskās un emocionālās veselības un labsajūtas uzlabošanai. Savvaļas dabiskais skaistums ir avots mākslinieciskai un radošai iedvesmai.

ĪADT vienotais stils rada iespēju:

- ◆ vēstīt par Latvijas dabas vērtībām līdzīgā veidā visā valstī;
- ◆ vairot zināšanas par dabu;
- ◆ mazināt administratīvo slogu un izmaksas ilgtermiņā.

ĪADT vienotā stila pamatā ir Ministru kabineta noteiktā speciālā informatīvā zīme OZOLLAPA.

ĪADT vienotā stila prasības nav attiecināmas uz dabas tūrisma infrastruktūras elementiem - laipām, kāpnēm, tiltiņiem, skatu torņiem, aptūtas vietu aprīkojumam u.c. To arhitektoniskie, konstruktīvie un materiālu izvēles risinājumi veidojami atbilstoši vides pieejamības un būvniecības prasībām, un tiem jābūt maksimāli ilgtspējīgiem un videi draudzīgiem.

Lietotāji

ĪADT vienotā stila pamatprincipi ir vienlīdz svarīgi ikvienam, kas veido informatīvos materiālus par ĪADT gan elektroniskajā vidē, gan arī informatīvos objektus izvietošanai dabā.

Visus lietotājus var iedalīt divās lielās, nosacītās grupās:

- ◆ DAP;
- ◆ ārējie lietotāji.

DAP

DAP struktūrvienības ir ĪADT vienotā stila galvenās lietotājas.

DAP Reģionālās administrācijas izvieto un uztur DAP veidotos:

- ◆ informācijas standus;
- ◆ taku virziena rādītājus;
- ◆ taku marķējumu;
- ◆ ĪADT robežzīmes;
- ◆ pagaidu brīdinājuma zīmes.

KDID saskaņo citu lietotāju veidojamo stendu atbilstību vienotajam stilam, ja:

1. saturs saistīts ar ĪADT tematiku – aizsargājamās teritorijas aprakstu, dabas vērtībām, kultūrvēstures objektiem, atpūtas, sporta, veselību veicinošiem maršrutiem vai citu tekstuālo un vizuālo saturu, kam nav komerciālas reklāmas raksturs.
2. stendu plānots izvietot kādā no ĪADT.

Galvenais saskaņojamais elements ir stendu un virziena rādītāju atbilstība Latvijas ĪADT vienotajam stilam. Informatīvā materiāla saturs, tā izklāsts un dizains ir to veidotāja ziņā.

DAP/KDID nenodrošina ārējos lietotājus ar sugu un biotopu foto materiāliem.

Ārējie lietotāji

Ārējie lietotāji ir citas valsts un pašvaldību iestādes, uzņēmēji, nodibinājumi, biedrības, sporta apvienības, interešu klubi, kas veido un izvieto informāciju ĪADT, kuras saturs tiešā veidā vēsta par konkrētās ĪADT dabas vērtībām. Pamatā tie ir dažāda izmēra un funkcionalitātes informācijas stendi un norādes.

Atkāpes no vienotā stila var būt gadījumos, kad objektam vai objektu kompleksam, kas atrodas ĪADT, ir izstrādāta sava vizuālā identitāte.

Pamata elementi



Speciālās zīmes un logo

Speciālā informatīvā zīme – OZOLLAPA

Latvijas nacionālo parku, biosfēras rezervāta, dabas parku, aizsargājamo ainavu apvidu, dabas liegumu, dabas rezervātu, dabas pieminekļu (aleja, dendroloģisks stādījums, dižkoks, ģeoloģisks vai ģeomorfoloģisks objekts), izņemot aizsargājamo jūras teritoriju apzīmēšanai ir jāizmanto speciālo informatīvo zīmi OZOLLAPA¹.

1. Speciālā informatīvā zīme aizsargājamo teritoriju apzīmēšanai (turpmāk – zīme) ir zaļš kvadrātveida laukums baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu.
2. Zīmes krāsas (krāsu prasības norādītas PANTONE, CMYK un ORACAL sistēmās) ir šādas:
 - 2.1. kvadrātveida laukums (ozollapas piktogrammas fons) – gaiši zaļā krāsā (PANTONE 362C vai C70 M0 Y100 K0, vai ORACAL ECONOMY 064 (yellow green));
 - 2.2. ozollapas piktogramma – baltā krāsā;
 - 2.3. ozollapas piktogrammas kontūra un ozollapas dzīslējums – tumši zaļā krāsā (PANTONE 3425C vai C100 M0 Y78 K42, vai ORACAL ECONOMY 060 (dark green));
 - 2.4. zīmes ietvars – baltā krāsā.
3. Zīmes lietošanas kārtība:
 - 3.1. uzstādot zīmi dabā, izvēlas vienu no šādiem izmēriem:
 - 3.1.1. 300 x 300 mm;
 - 3.1.2. 150 x 150 mm;
 - 3.1.3. 75 x 75 mm;
 - 3.2. poligrāfiskajos izdevumos zīmes izmēru, saglabājot kvadrāta proporcijas, izvēlas atbilstoši lietotajam mērogam, bet ne mazāku kā 5 x 5 mm;
 - 3.3. pārējos gadījumos, kas nav minēti šā pielikuma 3.1. un 3.2. apakšpunktā, var lietot dažādu izmēru zīmes, saglabājot kvadrāta proporcijas;
 - 3.4. zīme nav uzstādāma uz ceļiem (arī sliežu ceļiem).
4. Zīmju izveidošanu (sagatavošanu) un izvietošanu nodrošina Dabas aizsardzības pārvalde sadarbībā ar attiecīgo pašvaldību.



OZOLLAPAS datne lejupielādei. <https://www.daba.gov.lv/lv/logo>

¹ [Ministru kabineta noteikumu Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 1. pielikums](#)



Dabas aizsardzības
pārvalde

DAP logo

Āra informācijas standos, drukātajos un elektroniskajos materiālos var tikt izmantota DAP grafiskā zīme jeb logo. Tas tiek darīts gadījumos, kad materiālus veido DAP vai DAP ir sadarbības partneris.

DAP logo lietošana jāaskaņo ar KDID.



DAP logo drukas datnes latviešu un angļu valodā lejupielādei. <https://www.daba.gov.lv/lv/logo#dabas-aizsardzibas-parvaldes-vizuala-identitate>

ĪADT vēsturiskie logo

Septiņām Latvijas ĪADT ir savi vēsturiskie logo:

- ◆ Gaujas Nacionālajam parkam,
- ◆ Ķemeru Nacionālajam parkam,
- ◆ Rāznas Nacionālajam parkam,
- ◆ Slīteres Nacionālajam parkam,
- ◆ Teiču dabas rezervātam,
- ◆ Krustkalnu dabas rezervātam,
- ◆ Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātam.

Tos var izmantot āra informācijas standos, drukātajos un elektroniskajos materiālos.

ĪADT vēsturisko logo lietošana jāaskaņo ar KDID.



ĪADT vēsturisko logo drukas datnes latviešu un angļu valodā lejupielādei. <https://www.daba.gov.lv/lv/logo>



Starptautiskā statusa logo

Daudzām Latvijas ĪADT ir Natura 2000, Ramsāres konvencijas teritorijas un putniem starptautiski nozīmīgas teritorijas (Important Bird and Biodiversity Area - IBA) statuss. Lai uzsvērtu šo nozīmi, informācijas materiālos būtu jālieto uz šo statusu norādošo logo.



Natura 2000

Natura 2000 ir ES aizsargājamo dabas teritoriju tīkls. Latvijā šis statuss ir nacionālajiem parkiem, dabas rezervātiem, dabas parkiem, dabas liegumiem, aizsargājamo ainavu apvidiem, aizsargājamām jūras teritorijām, atsevišķiem dabas pieminekļiem un mikroliegumiem.

Aktuālais **Natura 2000** teritoriju Latvijā saraksts skatāms [Latvijas Republikas likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" pielikumā](#).



Saite logo lejupielādei https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/natura-2000/natura-2000-logo_en

Ramsāres konvencijas teritorijas

Mitrāji kā ekosistēmas ir ļoti nozīmīgi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, kā arī cilvēku dzīve bez tiem nav iedomājama. Lai tos aizsargātu, 1971. gada 2. februārī Irānas pilsētā Ramsārē tika pieņemta konvencija "Par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi", kas bieži vien tiek dēvēta vienkārši par Ramsāres vai arī par Mitrāju konvenciju.

Latvijā ir sešas ĪADT vai to daļas, kurām ir Ramsāres teritorijas statuss:

- ◆ dabas liegums "Lubāna mitrājs",
- ◆ dabas liegums "Pelečāres purvs",
- ◆ dabas liegums "Ziemeļu purvi",
- ◆ dabas parks "Engures ezers",
- ◆ dabas parks "Pape",
- ◆ Ķemeru Nacionālais parka mitrāji,
- ◆ Teiču purvs Teiču dabas rezervātā.



Saite logo lejupielādei <https://www.ramsar.org/logo-library>





IBA teritorija

IBA teritorijas ir putnu aizsardzībai starptautiski nozīmīgas vietas, kurās putni, tajā skaitā aizsargājamas putnu sugas, ievērojamā skaitā ligzdo vai pulcējas migrācijas laikā.

Latvijā pašreiz ir 71 šāda vieta – 64 iekšzemes un septiņas jūras teritorijas.

Visas iekšzemes teritorijas vismaz daļēji pārklājas ar dažādu kategoriju ĪADT.



Latvijas ornitoloģijas biedrības sagatavotais iekšzemes teritoriju saraksts un apraksti <https://www.lob.lv/programmas/vietas/pnv/eiropas-savienibas-nozimes-putniem-nozimigas-vietas-latvija/iekszemes-putniem-nozimigo-vietu-saraksts-un-apraksti/>

Dabā ejot. Ko atnesi, to aiznes!

DAP un Pasaules dabas fonda iniciatīvas mērķis ir mazināt pieaugošo atkritumu daudzumu dabā. Runa ir par sabiedrības ieradumu mainīšanu, dodoties atpūsties dabā.

Par kampaņas simbolu izvēlēts āpsis, jo tas ir viens no tīrīgākajiem Latvijā sastopamajiem dzīvniekiem.



Izstrādāto zīmju maketi brīvi pieejami lejupielādei <https://www.daba.gov.lv/lv/daba-ejot-ko-atnesi-aiznes#noderigi-materiali>.



Bioloģiski vērtīgs koks

Galvenais mērķis ir sabiedrības izglītošana par koku nozīmi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Zīme izvietojama uz kokiem, kritālām un sausokņiem publiski pieejamās vietās. Tie ir apdzīvotu vietu apstādījumi, tūrisma infrastruktūra, dabas takas, dažādi maršruti u.c.



Plašāks ieskats par iniciatīvu un logo lejupielādei <https://www.daba.gov.lv/lv/biologiski-vertigs-koks>



Logo izmantošana un hierarhija informatīvajos materiālos

Visās stendu informatīvajās planšetēs, kuru saturs ir par kādu no ĪADT un/vai tajā sastopamajām dabas vērtībām, vienmēr jābūt OZOLPAI. Ja ĪADT ir savs vēsturiskais logo tad papildu tiek pievienots arī tas. Šie logo tiek izvietoti planšetes augšējā daļā.

Planšetes apakšējā daļā izvietojami ārējo finansētāju/programmu (ja tādi ir), īstenotāju un sadarbības partneru logo vai zīmoli un starptautiskā statusa logo.

DAP logo informatīvajās planšetēs izvietojams tikai tad, kad DAP īstenotājs, vadošais partneris vai sadarbības partneris aktivitātē, kurā veido informācijas standus.

Logo izvietojumu planšetēs skatīt paraugos (<https://www.daba.gov.lv/lv/iadt-vienotais-stils#informacijas-plansetu-paraugi>) un planšetu tehniskajās drukas datnēs (<https://www.daba.gov.lv/lv/iadt-vienotais-stils#informacijas-plansetu-veidnes-maketesana>).

Ilustratīvie materiāli

Fotogrāfijas

Fotogrāfija ir viens no svarīgākajiem instrumentiem emociju komunikācijai un spēcīgas, atpazīstamas identitātes veidošanai.

Attēlos, kas parāda Latvijas dabas daudzveidību, būtu vēlama cilvēku klātbūtne. Tas norāda uz pieejamību un aicina uz aktivitāti.

Atkarībā no satura dizaina attēli var būt nepieciešami gan portreta, gan ainavas skatā. Tāpēc, fotografējot dabā, ir svarīgi uzņemt attēlus abos formātos.

Vienmēr saistošāki un interesantāki ir attēli, kas rāda dabu no apmeklētāja perspektīvas. Šādi attēli var atsaukt atmiņā cilvēku pašu pieredzi un piedzīvotos mirkļus dabā, radīt vēlmi gūt jaunas pozitīvas emocijas.

Fotogrāfijas elementiem un sižetam jāatbalsta stāsts, ko ar stenda saturu paredzēts pastāstīt.

Ar ieteikumiem fotogrāfiju uzņemšanai var iepazīties pielikumā [Padomi fotogrāfiju krājumu veidošanai](#).

Piktogrammas

Informatīvajos materiālos (stendos, norādēs, ceļa zīmēs, informatīvajos un brīdinājuma plakātos u.c.) var izmantot piktogrammas. Šie stilizētie attēli saprotami bez papildu tulkojuma un samazina zīmju izmēru, aizstājot tekstu ar vienkāršu, atpazīstamu grafiku.

Katrā konkrētajā piktogrammu izmantošanas gadījumā rūpīgi jāizvērtē, vai simbola apzīmējums būs piemērots paredzētajam lietojumam.

Atsevišķas piktogrammas ieteicams lietot tikai kopā ar citām. Piemēram, "Atkritumus nest līdzī" kopā ar "Nemest atkritumus", "Iespējams vākt zarus" kopā ar "Aizliegts cirst malku".

Dažām piktogrammām piedāvāti vairāki risinājumi. Piemēram, "Nenoiet no takas". Atbilstošākais šādā gadījumā jāizvēlās atkarībā no situācijas.

Gadījumos, kad kādai piktogrammā attēlotai darbībai nepieciešams papildu skaidrojums (atvērts, sēgts, darbības laiks u.t.ml.), var izmantot papildinformācijas piktogrammas.

Ērtākai lietošanai visas piktogrammas sagrupētas vairākās kategorijās:

- ◆ pārvietošanās;
- ◆ uzturēšanās;
- ◆ atpūta;
- ◆ pakalpojumi;
- ◆ vides pieejamība;
- ◆ brīdinājumi.

Ja vajadzīgās piktogrammas nav, var pielāgot kādu no esošajām vai izveidot no jauna līdzīgā stilā.

Pielikumā [Piktogrammas](#) var iepazīties ar piktogrammu kopu.

Izmēri

Piktogrammas grafisks simbols melnā krāsā ar apmali izvietojams kvadrātveida laukumā uz balta fona.

Virziena rādītājos grafiskais simbols tumši brūnā krāsā izvietojams kvadrātveida laukumā uz balta fona.

Izgatavojot piktogrammas, ieteicams izvēlēties kādu no izmēriem, kas saskan ar OZOLLAPAS izmēriem:

- ◆ 300 x 300 mm;
- ◆ 150 x 150 mm;
- ◆ 75 x 75 mm.

Pamata piktogrammai un papildu informācijas piktogrammai atšķiras tikai to augstumi.



Saite vektorformāta piktogrammu lejupielādei <https://www.daba.gov.lv/lv/iadt-vienotais-stils#informacijas-plansetu-veidnes-maketesana>

Krāsu palete

Pamatkrāsas

- ◆  TUMŠI ZAĻĀ
◇ RGB 0,104,75 | CMYK 100,0,78,42 | #00684B
- ◆  GAIŠI ZAĻA
◇ RGB 80,184,72 | CMYK 70,0,100,0 | #50B848
- ◆  GAIŠI SŪNZAĻA
◇ RGB 80,184,72 | CMYK 70,0,100,0 | #50B848
- ◆  GAIŠA SMILŠKRĀSAS
◇ RGB 255,238,197 | CMYK 0,5,25,0 | #FFEEC5
- ◆  BRŪNA
◇ RGB 160,45,45 | CMYK 25,93,87,20 | #A02D2D
- ◆  MELNAR
◇ GB 0,0,0 | CMYK 0,0,0,100 | #000000
- ◆  DZELTENA
◇ RGB 255,241,0 | CMYK 4,0,94,0; | #FFF100
- ◆  SARKANA
◇ RGB 255,0,0 | CMYK 0,100,100,0 | #FF0000

ĪADT robežu krāsas

ĪADT robežu apzīmēšanai izmantojama tā pati krāsu palete, kas tiek izmantota dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS.

- 

SARKANA | Dabas rezervāts.
◇ RGB 255,0,0 | CMYK 0,100,100,0 | # FF0000
- 

ORANŽA | Nacionālais parks.
◇ RGB 255,140,0 | CMYK 0,55,100,0 | #FF8C00
- 

DZELTENA | Aizsargājamo ainavu apvidus
◇ RGB 255,255,0 | CMYK 01,0,100,0 | #FFFF00
- 

GAIŠI ZAĻA | Dabas parks
◇ RGB 135,200,60 | CMYK 55,0,100,0 | #82C83C
- 

TUMŠI ZAĻA | Dabas liegums
◇ RGB 10,115,10 | CMYK 90,30,100,20 | #0A730A
- 

JŪRAS ZAĻA | Aizsargājama jūras teritorija
◇ RGB 35,190,190 | CMYK 70,0,31,0 | #23BEBE
- 

TUMŠI ZILA | Biosfēras rezervāts
◇ RGB 30,70,145 | CMYK 100,88,0,0 | #1D439B
- 

VIOLETA | Mikroliegums
◇ RGB 145,0,145 | CMYK 53,100,1,0 | #910091
- 

BRŪNA | Dabas piemineklis
◇ RGB 160,45,45 | CMYK 25,93,87,20 | #A02D2D

Burtveidols

Informācijas planšetēs, ĪADT papildinātajās robežzīmēs un lielajos virziena rādītājos izmantojams Roboto burtveidols. Mazajos virziena rādītājos izmantojams Roboto Condensed burtveidols.

Valodas stils

Informatīvajos materiālos lieto skaidru, visiem saprotamu latviešu valodu, kas raisa vēlmi doties dabā, to izziņāt un izbaudīt. Rakstot par ĪADT, svarīgi domāt par lasītāju – ko viņš vēlas uzzināt un kā informācija palīdzēs viņam sagatavoties apmeklējumam.

Pielikumā "[Informācija un tās izvietošana](#)" var iepazīties tekstu veidošanas ieteikumiem.

Tulkojumi

Informācijas planšetēs, norādēs, nosaukumu plāksnēs, drukātajos un digitālajos materiālos latviešu (LV) valoda ir prioritārā valoda. Sekundārās valodas ir angļu (EN) un vācu (DE). To teksta apjoms var būt proporcionāli mazāks.

Alternatīvs risinājums – informācijas planšetē visu saturu lietot tikai latviešu valodā, pārējām valodām sagatavojot atsevišķu datni un planšetē ar QR koda palīdzību norādot saiti uz tulkojumu.



ĪADT kategoriju pareizai lietošanai konkrētā valodā jāizmanto Eiropas Vides aģentūras sagatavotos tulkojumus <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/maps-and-charts/designation-types-used-by-countries-europe-protected-areas>

Atsauce par ĪADT

Sporta sacensību, pasākumu, notikumu materiālos rīkotāji izvieto teksta un grafisko atsauci par ĪADT.

Atsauce satāv no grafiskās un teksta daļas.

Grafiskajā daļā lieto OZOLLAPU un ĪADT vēsturisko logo. Ja ĪADT nav vēsturiskais logo, tad tikai OZOLLAPU.

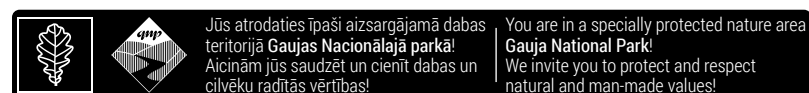
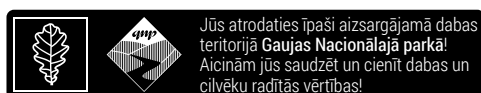
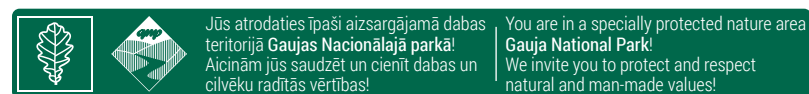
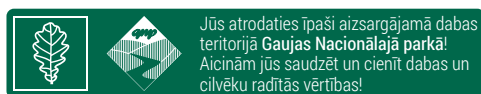
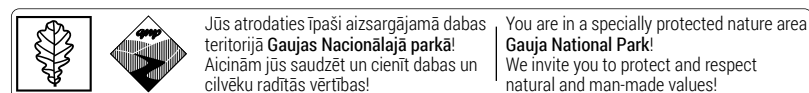
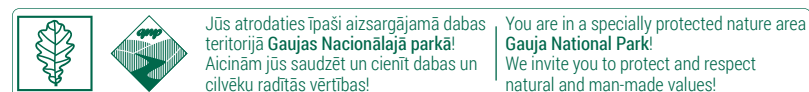
Teksta daļā lieto tekstu "Jūs atrodaties Īpaši aizsargājamā dabas teritorijā: <teritorijas kategorija un nosaukums>! Aicinām jūs saudzēt un cienīt dabas un cilvēku radītās vērtības!". Starptautisku pasākumu materiālos pievieno arī teksta daļas tulkojumu angļu valodā "You are in a specially protected area: <teritorijas kategorija un nosaukums angļu valodā>! We invite you to protect and respect natural and man-made values!".

Elementu savstarpējais pamata izkārtojums ir horizontāls. Taču atkarībā no materiāla dizaina, tas var būt arī vertikāls.

Katra grafiskās daļas elementa minimālais augstums nav mazāks par 10 mm.

Atsauces var veidot krāsu, monohromajā (tumši zaļā RGB 0,104,75 | CMYK 100,0,78,42 | #00684B un balta krāsa un melna un balta krāsa) un inversajā versijā uz tumši zaļās krāsas (RGB 0,104,75 | CMYK 100,0,78,42 | #00684B) fona.

Atsauces tehnisko datni DAP izsniedz rīkotājam kopā ar pasākuma rīkošanas atļauju. Vajadzības gadījumā PASĀKUMA RĪKOTĀJS grafisko un teksta elementu izklājumu var pielāgot sava materiāla dizainam, saglabājot minimālos izmērus.





Jūs atrodaties īpaši aizsargājamā dabas teritorijā aizsargājamo ainavu apvidū **"Ziemeļgauja"**! Aicinām jūs saudzēt un cienīt dabas un cilvēku radītās vērtības!



Jūs atrodaties īpaši aizsargājamā dabas teritorijā aizsargājamo ainavu apvidū **"Ziemeļgauja"**! Aicinām jūs saudzēt un cienīt dabas un cilvēku radītās vērtības!



Jūs atrodaties īpaši aizsargājamā dabas teritorijā aizsargājamo ainavu apvidū **"Ziemeļgauja"**! Aicinām jūs saudzēt un cienīt dabas un cilvēku radītās vērtības!



Jūs atrodaties īpaši aizsargājamā dabas teritorijā aizsargājamo ainavu apvidū **"Ziemeļgauja"**! Aicinām jūs saudzēt un cienīt dabas un cilvēku radītās vērtības!



Jūs atrodaties īpaši aizsargājamā dabas teritorijā aizsargājamo ainavu apvidū **"Ziemeļgauja"**! Aicinām jūs saudzēt un cienīt dabas un cilvēku radītās vērtības!



Jūs atrodaties īpaši aizsargājamā dabas teritorijā aizsargājamo ainavu apvidū **"Ziemeļgauja"**! Aicinām jūs saudzēt un cienīt dabas un cilvēku radītās vērtības!

You are in a specially protected nature area protected landscape area **"Ziemeļgauja"**! We invite you to protect and respect natural and man-made values!



Jūs atrodaties īpaši aizsargājamā dabas teritorijā aizsargājamo ainavu apvidū **"Ziemeļgauja"**! Aicinām jūs saudzēt un cienīt dabas un cilvēku radītās vērtības!

You are in a specially protected nature area protected landscape area **"Ziemeļgauja"**! We invite you to protect and respect natural and man-made values!



Jūs atrodaties īpaši aizsargājamā dabas teritorijā aizsargājamo ainavu apvidū **"Ziemeļgauja"**! Aicinām jūs saudzēt un cienīt dabas un cilvēku radītās vērtības!

You are in a specially protected nature area protected landscape area **"Ziemeļgauja"**! We invite you to protect and respect natural and man-made values!



Jūs atrodaties īpaši aizsargājamā dabas teritorijā aizsargājamo ainavu apvidū **"Ziemeļgauja"**! Aicinām jūs saudzēt un cienīt dabas un cilvēku radītās vērtības!

You are in a specially protected nature area protected landscape area **"Ziemeļgauja"**! We invite you to protect and respect natural and man-made values!



Jūs atrodaties īpaši aizsargājamā dabas teritorijā aizsargājamo ainavu apvidū **"Ziemeļgauja"**! Aicinām jūs saudzēt un cienīt dabas un cilvēku radītās vērtības!

You are in a specially protected nature area protected landscape area **"Ziemeļgauja"**! We invite you to protect and respect natural and man-made values!



Grafiskās atsauces par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju datnes lejupielādei <https://www.daba.gov.lv/lv/media/25226/download?attachment>

Zīmju sistēma

ĪADT vienotā stila zīmju sistēma sastāv no dažādām zīmēm:

- ◆ ĪADT robežzīmes – mazās (vienkāršās), papildinātās, lielās un ĪADT funkcionālo zonu robežzīmes;
- ◆ informācijas planšetes;
- ◆ virziena rādītāji;
- ◆ taku, maršrutu marķējums;
- ◆ nosaukumu plāksnes pie objektiem;
- ◆ pagaidu brīdinājuma zīmes.

ĪADT robežzīmes

Robežzīmes dabā ieteicams uzstādīt vietās, kur ĪADT robežu šķērso ceļi, pie tās iekārtotas atpūtas vietas, u.c., lai izvēlētos atbilstoša lieluma zīmi, katrā individuālā gadījumā situācija jāizvērtē atsevišķi.

Zīmes var iedalīt:

- ◆ mazajās;
- ◆ lielajās;
- ◆ papildinātajās;
- ◆ funkcionālo zonu zīmēs.

Zīmju izveidošanu (sagatavošanu) un izvietošānu nodrošina DAP.

Mazā (vienkāršā) robežzīme

ĪADT robežu iezīmēšanai dabā galvenokārt tiek izmantotas mazo (vienkāršo) robežzīmi jeb OZOLLAPU. Šīs zīmes izskats aprakstīts sadaļā "Speciālā informatīvā zīme – OZOLLAPA".

Šajā gadījumā jāizvēlas lielākais no trim izmēriem – 30 x 30 cm.

Mazās robežzīmes izvieto pie ceļiem un takām, kas šķērso ĪADT robežu, kā arī gar ceļiem un takām, kas ar šīm teritorijām robežojas.



Papildinātā robežzīme

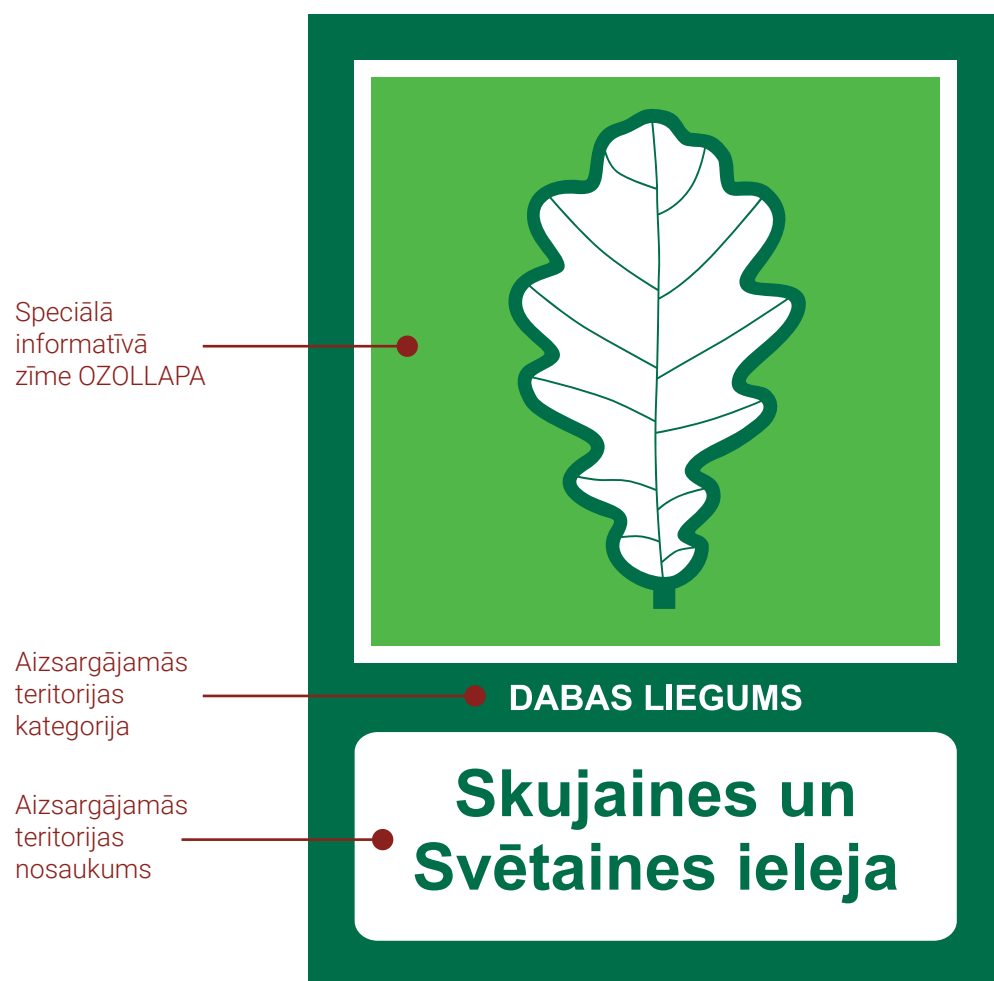
Pie lielākiem vai intensīvāk izmantojamiem teritorijā ienākošajiem ceļiem un vietās, kur cilvēki aktīvi pārvietojas, ieteicams izvietot papildināto robežzīmi.

Papildināto zīmi vairo tumši zaļš taisnstūrveida laukums ar OZOLLAPU, teritorijas aizsardzības kategorijas nosaukumu un teritorijas nosaukumu.

Papildinātās zīmes krāsu salikumus aprakstīts sadaļā "Speciālā informatīvā zīme – OZOLLAPA".

Papildu elementu krāsu salikums:

- ◆ aizsargājamās teritorijas kategorijas uzraksts - baltā krāsā;
- ◆ aizsargājamās teritorijas nosaukums – tumši zaļā krāsā (PANTONE 3425C vai C100 M0 Y78 K42, vai ORACAL ECONOMY 060 (dark green));
- ◆ aizsargājamās teritorijas nosaukuma laukums – taisnstūrveida laukums ar noapaļotiem stūriem baltā krāsā. zīmes ietvars – baltā krāsā.



Lielā robežzīme

Gadījumos, kad nepieciešams padarīt redzamāku ĪADT robežu pie valsts galvenajiem autoceļiem, izmantojamas lielās robežzīmes.

Lielās robežzīmes izmēriem un izmantojamajiem materiāliem jāatbilst valsts standarta LVS 77 prasībām. Taču jāņem vērā, ka šādām zīmēm nav analoģu ceļu satiksmes noteikumos noteiktajām ceļa zīmēm un tās tiek klasificētas kā informācijas vai reklāmas objekti¹.



¹ MK 07.06.2005. noteikumi Nr. 402 "Noteikumi par reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskaņojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma"

Teksta (ĪADT nosaukuma) burtu augstums 200 mm.

Teritorijām, kurām nav vēsturiskie logo, kategorijas un nosaukuma teksts iecentrējams starp OZOLLAPU un robežzīmes tumši zaļā laukuma labo malu.

ĪADT funkcionālo zonu robežzīmes

ĪADT funkcionālās zonas robežzīmi veido taisnstūrveida laukums ar OZOLLAPU, teritorijas kategorijas nosaukumu, teritorijas nosaukumu, konkrētās zonas nosaukumu. Tāpat tā var saturēt informāciju par atļautām vai ierobežotām darbībām, darbības termiņiem, grafiskus attēlus piktogrammu veidā.

Zīmju izveidošanu (sagatavošanu) un izvietojšanu nodrošina DAP.



Informācijas planšetes

ĪADT vienotā stila Informācijas planšetē izmēru veidošanā izmantots ISO 216 starptautiskais papīra lapas standarta A formāts:

- ◆ A0x2 – 1682x1189 mm;
- ◆ A0 – horizontālam (1189x841 mm) un vertikālam (841x1189 mm) izklājumam;
- ◆ A1 – horizontālam (841x594 mm) un vertikālam (594x841 mm) izklājumam;
- ◆ A2 – horizontālam (594x420 mm) un vertikālam (420x594 mm) izklājumam;
- ◆ A3 – horizontālam (420x297 mm) un vertikālam (297x420 mm) izklājumam.

Visiem izmēriem ir pieejamas tehniskās veidnes maketēšanai. Tās sagatavotas CMYK krāsu dalījumā Adobe Illustrator (AI) formātā.



Saite veidņu lejupielādei <https://www.daba.gov.lv/lv/iadt-vienotais-stils#informacijas-plansetu-veidnes-maketesana>

ĪADT vienotā stila prasības informācijas planšetēm jāņem vērā, ja:

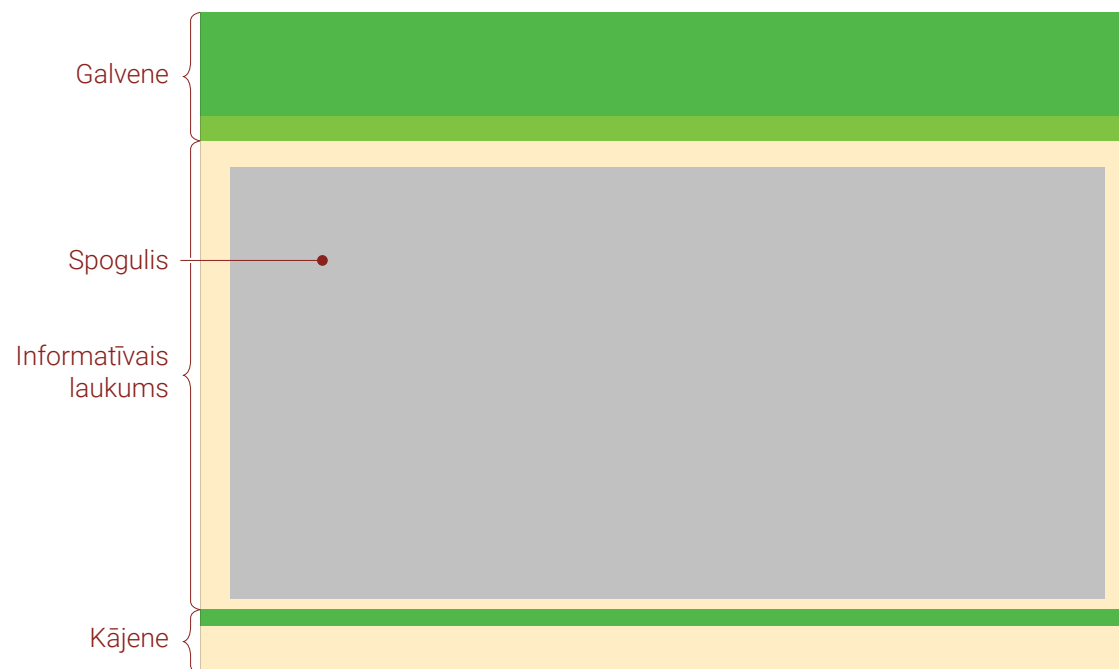
1. saturs saistīts ar ĪADT tematiku – aizsargājamās teritorijas aprakstu, dabas vērtībām, kultūrvēstures objektiem, atpūtas, sporta, veselību veicinošiem maršrutiem vai citu tekstuālo un vizuālo saturu, kam nav komerciālas reklāmas raksturs.
2. standu plānots izvietot kādā no ĪADT.

Šajos gadījumos planšetes dizains daļēji jāsaskaņo ar DAP, proti, planšetes galvene un kājene.

Laukuma sadalījums

Informācija uz planšetēm tiek izkārtota pēc noteiktas grafiskas sistēmas. Viss laukums tiek sadalīts trīs horizontālās informatīvās daļās:

- ◆ galvene;
- ◆ informatīvais laukums;
- ◆ kājene.



Planšetes galvene

Galvene ir jebkura satura planšetes noteiktā informatīvā sastāvdaļa. To veido divas zaļas krāsas toņu joslas (G1, G2).



Augšējā tumšākas zaļas krāsas josla G1 (CMYK 70,0,100,0) augstumā ir ~1/6 daļa no planšetes īsākās malas garuma.

Apakšējā gaišākas zaļas krāsas josla G2 (CMYK 55,0,100,0) augstumā ir ~1/27 daļa no planšetes īsākās malas garuma.

Galvenē izvietojamā informācija pakārtota planšetes saturam un lietoto valodu skaitam:

- ◆ informācija tikai par konkrētu ĪADT;
- ◆ informācija par kādu objektu, kas atrodas konkrētajā ĪADT.

Planšetē informācija tikai par konkrētu ĪADT

Galvenes G1 joslas elementi:

- ◆ kreisajā pusē – speciālā informatīvā zīme OZOLLAPA. Tās augstums ir 2/3 no G1 joslas augstuma;
- ◆ vidū – ĪADT nosaukums latviešu valodā. Burtveidols – Roboto Medium. Burtu lielums atkarīgs no nosaukuma garuma. Ja saturu paredzēts atspoguļot arī citā valodā, zem nosaukuma latviešu valodā izvieto ĪADT nosaukuma tulkojumu svešvalodā. Īpašvārdi netiek tulkoti. Burtveidols svešvalodas nosaukumam – Roboto Regular. Burtu lielums – latviešu valodā tas ir ~1,8 reizes lielāks nekā svešvalodā.
- ◆ labajā pusē – ĪADT logotips. Ja teritorijai nav logotipa, šī daļa paliek brīva.

Galvenes G2 joslas elementi

- ◆ centrēts ĪADT kategorijas nosaukums. Izņēmumi ir nacionālo parku, biosfēras rezervāta un dabas rezervātu nosaukumi. Šo kategoriju ĪADT ģeogrāfiskais nosaukums un kategorija rakstāmi kopā galvenes G1 joslā. Josla G2 šajā gadījumā paliek brīva;
- ◆ ja planšetes saturu paredzēts atspoguļot arī citā valodā, tad šajā pašā joslā arī kategorijas tulkojums attiecīgajā valodā. Nosaukumi dažādās valodās atdalāmi ar vertikālu svītru |.



Krustkalnu dabas rezervāts



Daugavas loki

Dabas parks



Slīteres Nacionālais parks

Slītere National park



Sitas un Pededzes paliene

Sita and Pededze floodplain

Dabas liegums | Nature reserve

Planšetē informācija kādu objektu vai dabas vērtībām, kas atrodas konkrētajā ĪADT

Galvenes G1 joslas elementi:

- ◆ kreisajā pusē – speciālā informatīvā zīme OZOLLAPA. Tās augstums ir 2/3 no G1 joslas augstuma;
- ◆ vidū virsraksts objekta, dabas vērtību, atpūtas, sporta, veselību veicinošu maršrutu vai citam aprakstam. Virsraksts latviešu valodā. Burtveidols – Roboto Medium. Burtu lielums atkarīgs no nosaukuma garuma. Ja saturu paredzēts atspoguļot arī citā valodā, zem virsraksta latviešu valodā izvieto tulkojumu svešvalodā. Īpašvārdi netiek tulkoti. Burtveidols svešvalodas virsrakstam – Roboto Regular. Burtu lielums – latviešu valodā tas ir ~1,8 reizes lielāks nekā svešvalodā, piemēram, 170 pt / 90 pt;
- ◆ labajā pusē ĪADT logotips. Ja teritorijai nav logotipa, joslas G1 labā puse paliek brīva. Nav pieļaujama teritorijas starptautisko statusu apzīmējošo logotipu (*Natura 2000*, Ramsar, Putniem Nozīmīga Vieta u.tml.), pilsētu vai novadu ģerboņu vai zīmolu, fotogrāfiju un/vai zīmējumu izvietošana.

Galvenes G2 joslas elementi

- ◆ centrēts ĪADT un tās kategorijas nosaukums;
- ◆ ja saturu paredzēts atspoguļot arī citā valodā, tad šajā pašā joslā arī ĪADT un kategorijas nosaukuma tulkojums attiecīgajā valodā. Nosaukumi dažādās valodās atdalāmi ar vertikālu svītru |.



Velna pirksts



Krustkalnu dabas rezervāts



Daugavas vārti

Dabas parks Daugavas loki



Pēterezera taka

Lake Pēterezers trail



Slīteres Nacionālais parks | Slītere National park



Pededzes līču pļavas

Meadows of Pededze Bays

Dabas liegums Sitas un Pededzes paliene | Nature reserve Sita and Pededze floodplain



Nem vērā! Objekta vai teritorijas nosaukums joslā G1 rakstāms ar lielo sākumburtu, tālāk – ar mazajiem burtiem – Dūņezers (pareizi), DŪŅEZERS (nepareizi), *Dūņezers* (nepareizi). Galvenes tekstu krāsa – balta.

Planšetes informatīvais laukums

Tekstu un ilustratīvo materiālu (attēlu, fotogrāfiju, zīmējumu, shēmu, karšu, piktogrammu u.c.) izkārtojuma dizainam nav speciālu prasību. To lielā mērā nosaka atspoguļojamās informācijas raksturs. Var izvēlēties gan sleju, gan brīvā stila izklājumu.

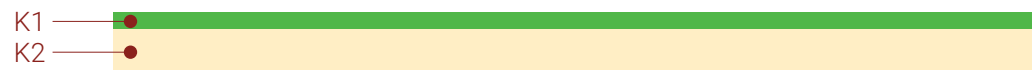
Informatīvais laukums tiek veidots ar noteiktām ārējām robežām (spogulis), pāri kurām informācija netiek izvietota. Stendu spogulis A0 un A1 formātam ir 50-40 mm no stenda apdrukas laukuma malas, A2-A3 formātam spoguļa robeža ir 30-20 mm no apdrukās laukuma malas.

Informatīvā laukuma fons, ja tas netiek pilnībā nosepts ar kādu ilustratīvu materiālu (fotogrāfija, zīmējums u.c.), ieteicams ietonēt viegli iedzeltenā krāsā (CMYK 0,5,25,0), kas atvieglo informācijas lasīšanu. Saulainās dienās baltas krāsas fons rada pārāk lielu atstarotās gaismas daudzumu un apgrūtina lasīšanu.

Planšetēs ar vairāku valodu lietojumu, norādei par konkrētajā valodā sniegto informāciju var izmantot valodas kodu atbilstoši Starptautiskās standartizācijas organizācijas valodu kodam ISO 639-1. Piemēram, DE – vācu, EN – angļu, ET – igauņu, FI – somu, FR – franču, LT – lietuviešu, LV – latviešu. Stendā šo marķējumu veido divi lielie sākuma burti baltā krāsā uz zaļa (CMYK 70,0,100,0) taisnstūra ar noapaļotiem stūriem.

Planšetes kājene

Planšetēs kājeni var nelietot, ja nav nepieciešams atspoguļot atsauces uz projektu finansētāju, apsaimniekotāju un/vai kādu uzziņu informāciju. Bet, ja tā tiek izmantota, to veido divas atšķirīgu krāsu toņu joslas (K1, K2).

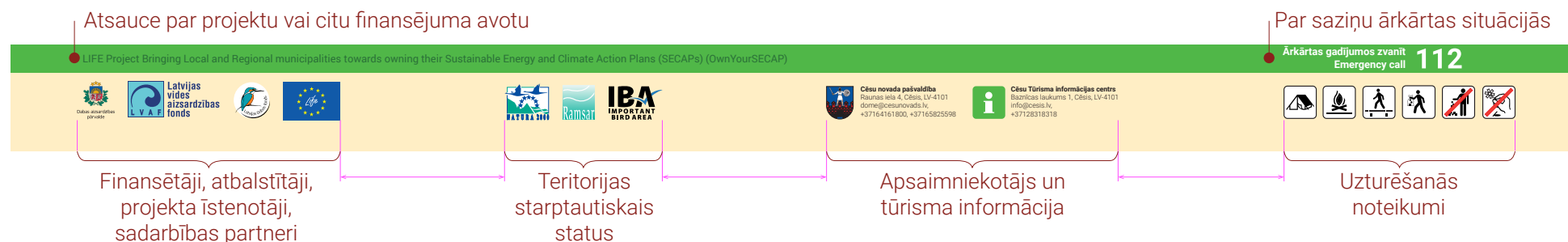


Kājenes K1 joslas elementi:

- ◆ K1 zaļas krāsas joslas (CMYK 70,0,100,0) augstums ir ~1/40 daļa no stenda formāta īsākās malas garuma.
- ◆ Uz šīs joslas labajā pusē izvieto tekstu par saziņu ārkārtas situācijās. Burtveidols – Roboto Regular, baltā krāsā.
- ◆ Ja nepieciešams, joslas kreisajā malā var izvietot atsauci par projektu vai citu finansējuma avotu. Burtveidols – Roboto Regular, tumši zaļā krāsā (CMYK 100,0,78,42).

Kājenes K2 joslas elementi:

- ◆ šī josla ir tādā pašā krāsas tonī kā informatīvā laukuma fons (CMYK 0,5,25,0). Tā aizņem ~1/14 daļu no stenda formāta īsākās malas garuma. Uz šīs joslas izvietot:
- ◆ iespējamo atsauču bloku skaits un saturs var variēt atkarībā nepieciešamības un planšetes izmēriem. no kreisās uz labo pusi:
 - ◇ finansētāju, atbalstītāju, projekta īstenotāju, sadarbības partneru, logotipi, ģerboņi vai zīmolu zīmes;
 - ◇ teritorijas starptautiskā statusa – *Natura 2000*, Ramsar, Putniem Nozīmīga Vieta – logotipi;
 - ◇ teritorijas vai objekta apsaimniekotāja logotips/ģerbonis, ja tāds ir, un kontakinformācija;
 - ◇ informācija par tūrisma uzziņām. Gadījumos, kad projekta īstenotājs un/vai apsaimniekotājs ir pašvaldība, apsmainiekotāja un tūrisma informācijas atsauces var apvienot vienā blokā;
 - ◇ uzturēšanās noteikumi piktogrammu veidā;
- ◆ atstarpēm starp atsauču blokiem jābūt vienādām.



Nem vērā! Valsts un pašvaldību iestāžu, organizāciju, fondu, struktūrfondu, biedrību u.c. juridisku vai fizisku personu logotipu vai ģeboņu lietošanai ir dažādi noteikumi. Daudzos gadījumos pieļaujama logo lietošana uz gaiša, vienkāršā fona. Tieši šī iemesla dēļ stenda kājenes joslas K2 krāsas tonis ir viegli dzeltens (CMYK 0,5,25,0). Tas ļauj izvietot logotipus bez baltā fona. Tomēr ieteicams vienmēr rūpīgi iepazīties ar katra konkrēta logotipa vai ģerboņa lietošanas noteikumiem.

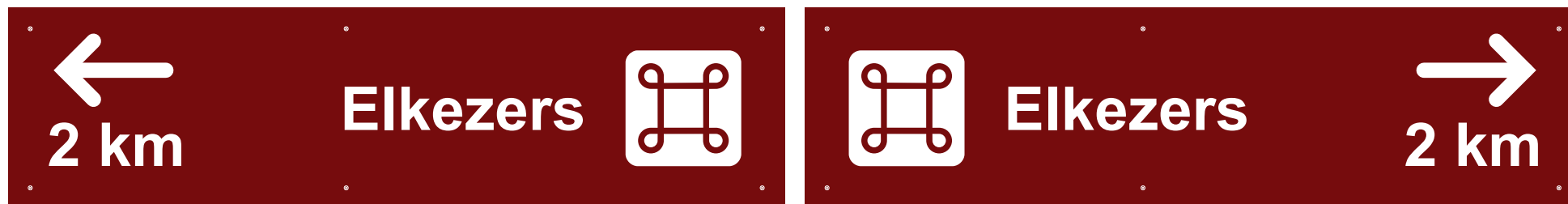
Virziena rādītāji

Virziena rādītāji ir būtiski elementi ceļa noteikšanas procesā. Tajos parasti izmanto bultiņas, attāluma norādes, nosaukumus un var lietot arī piktogrammas, lai nodrošinātu vadību no izejas punkta uz konkrēto galamērķi.

- ◆ Pārvietošanās virziena norādīšanai var izmantot lielos un mazos virziena rādītājus:
 - ◇ vietās, kur tālāko pārvietošanās virzienu jānosaka no lielāka attāluma, piemēram, pie vietējās nozīmes ceļiem, var izmantot lielos, taisnstūrveida virziena rādītājus;
 - ◇ vietās, kur virzieni jānorāda uz daudziem interešu un/vai servisa punktiem, var izmantot mazos, kvadrātveida virziena rādītājus. To izmēri – 150x150 mm.
- ◆ Virziena rādītāji novietojami tā, lai lietotājiem būtu pilnīgi skaidrs ceļa virziens.
- ◆ Objektu nosaukumiem jāizmanto standarta ģeogrāfiskos nosaukumus, kas izmantoti oficiālajās LĢIA veidotajās kartēs.
- ◆ Ja attālums līdz galamērķim ir mazāks par 1 kilometru, to norāda metros, noapaļojot līdz simtiem, un aiz skaitļa lieto metru apzīmējumu "m".
- ◆ Ja attālums līdz galamērķim pārsniedz 1 kilometru, to norāda kilometros ar vienu ciparu aiz komata un aiz skaitļa lieto kilometru apzīmējumu "km".
- ◆ Takās vai maršrutos paralēli kilometriem var norādīt teorētiski nepieciešamo pārvietošanās laiku. Tas var būtiski palīdzēt apmeklētājiem plānot savu uzturēšanās ilgumu un arī zināmā mērā norādīt uz reljefa sarežģītības pakāpi. Šajā gadījumā laiku norāda stundās un minūtēs. Stundām lieto apzīmējumu "h", minūtēm – "min".
- ◆ Ja galamērķis ir redzams no rādītāja atrašanās vietas, attālumu var nenorādīt.
- ◆ Lielajos virziena rādītājos:
 - ◇ vienā rindā lietojami ne vairāk kā četri vārdi, izņemot gadījumus, kad galamērķa nosaukums ir ļoti garš;
 - ◇ nosaukums jāietilpina divās teksta rindās.
- ◆ Lielajos virziena rādītājos izmanto bultiņas tikai pa kreisi un pa labi. Satura izklājuma secība:
 - ◇ virziens pa kreisi – bultiņa pa kreisi, attālums, galamērķa nosaukums, piktogramma;
 - ◇ virziens pa labi – piktogramma, galamērķa nosaukums, attālums, bultiņa pa labi.
- ◆ Mazajos virziena rādītājos izmanto bultiņas pa kreisi, augšup pa kreisi, uz augšu (norāda virzienu uz priekšu), augšup pa labi un pa labi.
- ◆ Galamērķu atrašanās vietu norādīšanas secībā uz balsta staba no augšas uz leju ir atkarīga vispirms no bultiņas virziena, tad attāluma no lielāka uz mazāku.
- ◆ Ja kādā virzienā ir norādīts vairāk nekā viens galamērķis, tālākais galamērķis ir augšā, tuvākais – apakšā.
- ◆ Virziena rādītājos nekad nelieto bultiņas ar virzienu uz leju.

Lielie virziena rādītāji

Izmēri: augstums – 150 līdz 200 mm; garums – pielāgojams informācijas apjomam, bet jāiekļaujas 500-1200 mm.



Virziena rādītājus var papildināt ar piktogrammām, kuras informē par pieklūstamību, pārvietošanās iespējām un šķēršļiem.



Saite lielo virziena rādītāju veidņu lejupielādei <https://www.daba.gov.lv/lv/media/24902/download?attachment>

Mazie virziena rādītāji

Izmēri: 150x150 mm.

Saturiski šos rādītājus var iedalīt divās grupās:

- ◆ pakalpojumu un infrastruktūras rādītāji;
- ◆ interešu punktu rādītāji.

Pakalpojumu rādītājiem saturu ieteicams veidot tumši brūnā krāsā uz balta fona. Interešu punktu rādītājiem saturu ieteicams veidot baltā krāsā uz tumši brūna fona.

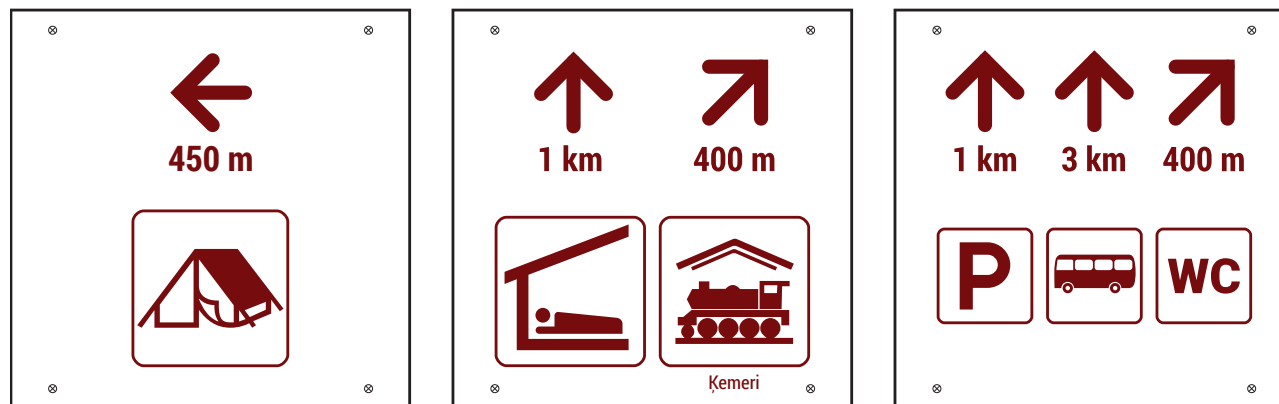
Mazie pakalpojumu un infrastruktūras virziena rādītāji

Uz vienas plāksnes ieteicams izvietot ne vairāk par 3 informācijas vienībām par pakalpojumiem, piemēram, stāvlaukumu, atpūtas vietu, tualetēm. Dzelzceļa stacijām, autobusa pieturām vai stāvlaukumiem var pievienojami nosaukumi, ja tādi ir.

Krāsas

- ◆ pamatne – balta,
- ◆ teksti un grafika – brūna CMYK 25,93,87,20.

Teksta burtveidols – Roboto Condensed Regular.



Saite pakalpojumu un infrastruktūras mazo virziena rādītāju veidņu lejupielādei <https://www.daba.gov.lv/lv/media/24905/download?attachment>

Mazie interešu punktu virziena rādītāji

Uz vienas plāksnes izvietojama informāciju tikai par vienu interešu punktu. Neatkarīgi no virziena visos gadījumos informācija izvietojuma pēc vienota principa – augšējā daļā nosaukums, pa kreisi apakšā piktogramma, pa labi apakšā virziena bulta un attālums.

Krāsas

- ◆ pamatne – brūna CMYK 25,93,87,20;
- ◆ teksti un grafika – balta.

Teksta burtveidols – Roboto Condensed Regular.



Saite pakalpojumu un infrastruktūras mazo virziena rādītāju veidņu lejupielādei <https://www.daba.gov.lv/iv/media/24905/download?attachment>

Virziena rādītāju hierarhija

Virzienā no augšas uz leju vispirms jāizvieto pakalpojumu rādītāji, tad virzienu rādītāji uz interešu punktiem.

Virziena rādītāja zīmes var izgatavot katru atsevišķi vai vairākas apvienojot kopā vienā plāksnē vertikālā izkārtojumā. Ieteicamāk izgatavot katru virziena rādītāja zīmi atsevišķi. Tas ļauj vieglāk pārkārtot rādītājus, ja, piemēram, kāds pakalpojumu objekts vai interešu punkts jāslēdz remontdarbu dēļ.

Nosaukumu plāksnes pie objektiem

Pie pakalpojumu/infrastruktūras objektiem un interešu punktiem uzstādamas plāksnes ar to nosaukumiem. To dizains sasaucas ar mazo virziena rādītāju stilu.

Izmēri:

- ◆ platums 150 mm,
- ◆ augstums 75, 100 vai 150 mm, atkarībā no nosaukuma garuma.

Krāsas:

- ◆ pamatne – balta,
- ◆ teksti un grafika – tumši zaļa CMYK 100,0,78,42.

Teksta burtveidols – Roboto Condensed Regular.



Saite pakalpojumu un infrastruktūras mazo virziena rādītāju veidņu lejupielādei <https://www.daba.gov.lv/lv/media/24905/download?attachment>

Pie interešu punktiem mazo virziena rādītāju sistēmā var iekļaut zīmes ar papildu informāciju par konkrēto punktu. Tās sastāv no kvadrātkoda un nosaukuma. Kvadrātkodā ir saite uz elektronisku informācijas lapu vai tīmekļvietni. Šo risinājumu var izmantot gadījumos, kad lielam informācijas stendam konkrētajā vietā nav pietiekami daudz vietas vai arī tas var vizuāli piesārņot ainavu.

Izmēri: 150x150 mm.

Krāsas:

- ◆ pamatne – balta,
- ◆ teksti un grafika – tumši zaļa CMYK 100,0,78,42.

Teksta burtveidols – Roboto Condensed Regular.



Saite pakalpojumu un infrastruktūras mazo virziena rādītāju veidņu lejupielādei <https://www.daba.gov.lv/lv/media/24905/download?attachment>

Taku marķējums

Marķēto taku un maršrutu lietotājiem nepieciešama skaidri, kodolīgi un saprotami virziena orientieri. Zīmes un marķējums ir jāizvieto pārdomāti, izmantojot katrai situācijai/vietai atbilstošā grafiskā vai vārdiskā zīme, jāizmanto starptautiski atpazīstami simboli. Nav ieteicams aizrauties ar unikālu un ļoti specifisku zīmju vai marķēšanas paņēmieni veidošanu, kas saprotami tikai pašam to veidotājam.

Taku marķējuma stabi tiek izvietoti taku sākumā, beigās, un vidusdaļā pēc nepieciešamības. Marķējuma izveidošanā ar nelielām atšķirībām tiek saglabāti ĪADT robežstabu izveides principi. Uz taku marķējuma stabiem stiprināmas plāksnītes ar piktogrammām, kuras norāda virzienu vai takas specifiku: vai tā ir velotaka, gājēju taka utt.

Lai samazinātu resursu, piemēram, kokmateriālu, metāla, plastmasas u.c. apjomu, taku un maršrutu marķēšanai kā alternatīvu vai papildu var izmantot krāsojumu uz koku stumbriem. To var darīt mežainās teritorijās vai vietās, kur ir pietiekams koku blīvums vai citi vertikāli objekti.



Ar dažādu valstu pieredzi un ieteikumiem maršrutu marķēšanai var iepazīties Latvijas lauku tūrisma asociācijas "Lauku ceļotājs" materiālā "VADLĪNIJAS Aktīvā tūrisma maršrutu krāsu marķējumam". Saite lejupielādei https://www.celotajs.lv/cont/prof/proj/PolProp/Dokumenti/Vadlinijas_krasas_markejums_LV.pdf

Takās, kuru garums pārsniedz 3 km, ik pēc 1-2 kilometriem vai kādos zīmīgos lūzuma punktos vai krustojumos var izvietot takas distances marķierus. Tajos norāda attālumu no atrašanās vietas līdz takas galapunktiem, ja tā ir lineāra, vai sākumpunktam, ja tā ir lokveida.

Izmēri: 150x150 mm.

Krāsas

- ◆ pamatne – brūna CMYK 25,93,87,20,
- ◆ teksti un grafika – balta.

Teksta burtveidols – Roboto Condensed Regular.

Izvietojot virziena rādītāju takas sākumā, zīmē norāda virzienu un takas kopējo garumu.

Kā papildu informāciju takām un gartakām var norādīt veidu – taisna vai aplveida.



Saite takas distances marķieru veidņu lejupielādei <https://www.daba.gov.lv/lv/media/24905/download?attachment>

Velo maršrutu marķēšanai izmantojamas ceļu satiksmes noteikumos¹ noteiktās zīmes.

¹ [Ministru kabineta noteikumi Nr. 279 "Ceļu satiksmes noteikumi"](#)



Pagaidu brīdinājuma zīmes

Pagaidu brīdinājuma zīmes DAP izvieto uz noteiktu laiku, brīdinot apmeklētājus par

- ◆ bīstamiem apstākļiem,
- ◆ dabas tūrisma infrastruktūras objektu slēgšanu uz remonta laiku,
- ◆ citiem apmeklējumam nepiemērotiem apstākļiem.

Šo zīmju saturs un grafiskais noformējums atkarīgs no paziņojuma informācijas. Zīmēs iespējamie iekļaujamie elementi:

- ◆ DAP vienkāršoto logo;
- ◆ brīdinājuma piktogramma "Slēgts", "Aizliegts pārvietoties" vai cita;
- ◆ teksts latviešu un angļu valodā par slēgšanas iemesliem, slēgšanas termiņi, alternatīvie pārvietošanās ceļi, ja slēgta taka vai maršruts;
- ◆ karte vai shēma ar slēgto teritoriju;
- ◆ kontaktinformācija;
- ◆ cita nepieciešamā informācija.

Šīs zīmes izgatavojamas A3 vai A4 formātā.



Dabas aizsardzības pārvalde SLĒGTS Remotdarbi  Closed. Repair works vidzeme@daba.gov.lv +371 26565688	Dabas aizsardzības pārvalde SLĒGTS Uz laiku nav pieejams  Closed. Temporarily unavailable pieriga@daba.gov.lv +371 67730078	Dabas aizsardzības pārvalde SLĒGTS Uz laiku nav pieejams  Closed. Temporarily unavailable latgale@daba.gov.lv +371 64605860	Dabas aizsardzības pārvalde SLĒGTS Remotdarbi līdz 30.10.2025.  Closed. Repairs until 10.30.2025. vidzeme@daba.gov.lv +371 26565688	Dabas aizsardzības pārvalde SLĒGTS Ziemā nav pieejams  Closed. Not available in winter latgale@daba.gov.lv +371 64605860
--	--	--	--	---

Zīmju izvietošana

Vienots zīmju izvietojums un uzstādīšana palīdz apmeklētājiem pamanīt zīmes un pieņemt lēmumus. Zīmes ir neefektīvas, ja tās nepareizi izmantotas vai uzstādītas. Zīme, kas ir mulsinoša vai kuru nevar laikus pamanīt, ir bezjēdzīga. Izvēlieties vietas, kas maksimāli palielina iespēju, ka zīmes ir redzamas un tās nodod paredzēto vēstījumu.

Atļaujas un saskaņojumi

Pirms jebkuras zīmes uzstādīšanas:

- ◆ Pārbaudiet, vai ir nepieciešamas kādas atļaujas vai saskaņojumi ar privātpersonu, pašvaldību vai valsts iestādi.
- ◆ Iegūstiet rakstisku atļauju no attiecīgās juridiskās vai fiziskās personas.
- ◆ Sazinieties ar komunālajiem dienestiem, komunikācijas vai elektroapgādes pakalpojumu uzņēmumiem un citām iestādēm, kurām ir pazemes kabeli un kanāli gar ceļiem vai takā, lai uzstādot zīmi netiktu bojāts kāds no tiem.
- ◆ Gar valsts autoceļiem uzstādāmās ĪADT vienotajā stilā izstrādās zīmes ir uzskatāmas par reklāmas objektiem vai informācijas objektiem atbilstoši MK 07.06.2005. noteikumiem Nr. 402 "Noteikumi par reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskaņojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietošana". Tāpēc gar valsts autoceļiem saistībā ar ĪADT var uzstādīt tikai 706. zīmi "Virziena rādītājs" vai 751. zīmi "Tūrisma objektu teritorija", kas atbilst standartam LVS 77-1:2016 "Ceļa zīmes. 1. daļa: Ceļa zīmes", LVS 77-2:2016 "Ceļa zīmes. 2. daļa: Uzstādīšanas noteikumi" un LVS 77-3:2016 "Ceļa zīmes. 3. daļa: Tehniskās prasības".

Atļauju reklāmas objekta vai informācijas objekta izvietojumam var izsniegt ceļa pārvaldītājs (īpašnieks) un zemes īpašnieks uz pieciem gadiem:

- ◆ gar valsts autoceļiem izsniedz valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Valsts ceļi";
- ◆ gar pārējiem ceļiem ceļa īpašnieks vai ceļa pārvaldītājs.

Balsti

Robežzīmju, virziena rādītāju un taku zīmju balsta stabi

Lielās robežzīmes pie valsts autoceļiem stiprināmas uz diviem balsta stabiem, kas veidoti no cinkotām metāla caurulēm. Šīs zīmes uzstādāmās atbilstoši standartam

- ◆ LVS 77-1:2016 "Ceļa zīmes. 1. daļa: Ceļa zīmes",
- ◆ LVS 77-2:2016 "Ceļa zīmes. 2. daļa: Uzstādīšanas noteikumi",
- ◆ LVS 77-3:2016 "Ceļa zīmes. 3. daļa: Tehniskās prasības".

Mazās un papildinātās robežzīmes un ĪADT funkcionālo zonu robežzīmes stiprināmas koka uz balsta stabiem. Uz tiem tāpat var stiprināt arī šīs teritorijas starptautiskas nozīmes statusu apliecinošās zīmes – *Natura 2000*, Ramsar u.tml.

Gadījumos, kad robežzīmes vai ĪADT funkcionālo zonu zīmes jāizvieto uz ūdens, jāizmanto noenkurojami pludiņi pie kuriem piestiprina attiecīgo zīmi.

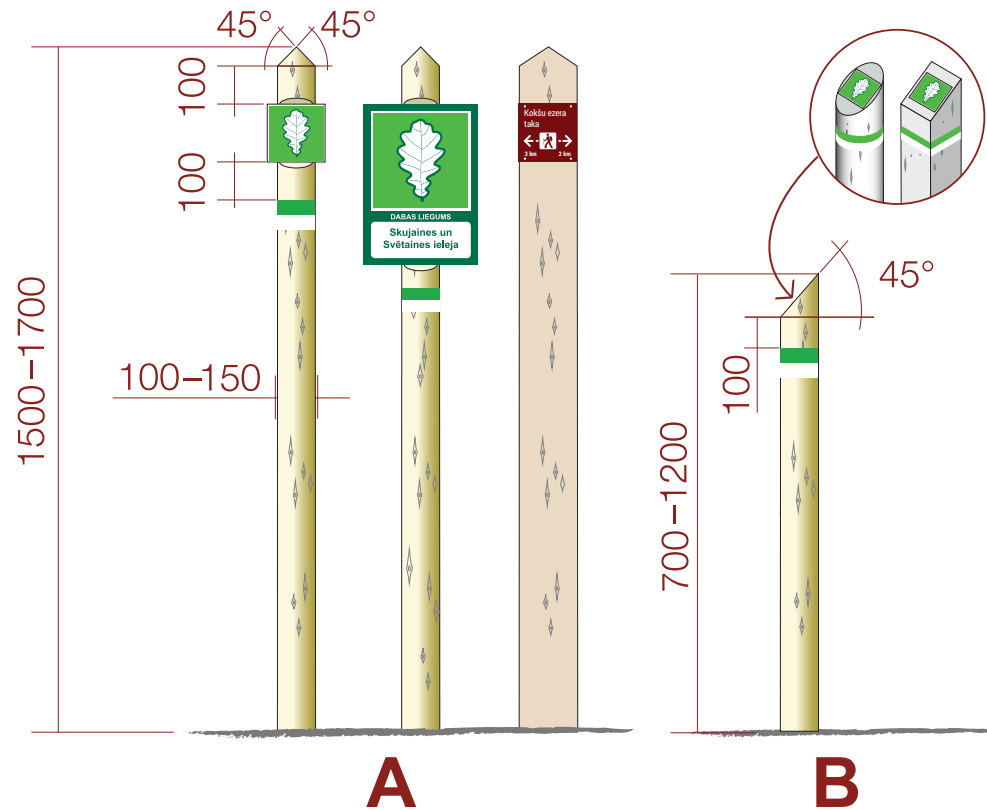
Robežu marķējuma stabi tiek izvietoti redzamības attālumā viens no otra. Papildu OZOLLAPAI tos var marķēt ar zaļas un baltas joslas krāsojumu proporcijā 1:1.

Robežstaba augšdaļā tiek piestiprināta OZOLLAPAS zīme vai papildinātā ozollapas zīme.

Marķējumu iespējams izveidot arī uz kokiem, kas aug gar teritorijas robežu, redzamības attālumā uz tiem veidojot zaļi baltu krāsojumu proporcijā 1:1. Šajā gadījumā robežstabus vai robežzīmes var uzstādīt tikai pie ceļiem un takām, kas šķērso teritorijas robežu. Tā var ietaupīt robežstabu izgatavošanas un uzstādīšanas izmaksas. Krāsojumam uz kokiem izvēlas tāda paša toņa zaļo krāsu kā robežstabu marķējumam.

Robežu marķējuma stabiem izmantojami 100-150 mm diametra apaļkoki vai brusas no 100x100 mm līdz 150x150 mm. Lielo robežzīmju uzstādīšanai izmantojamas cinkotas caurules līdzīgi kā ceļa zīmju uzstādīšanai.

Stabu augstums atkarīgs no stiprināšanas veida. Ierokot zemē tie ir 1700-2700 mm. Stiprinot pie betona pamatnes vai skrūvpāļā – 700-1700 mm.



- ◆ A variantā staba virszemes augstums ieteicams robežās no 1500 līdz 1700 mm, zem ozollapas plāksnītes jāuzkrāso marķējums: divas svītras - zaļa un balta ar proporcijām 1:1. Zaļās krāsas kods pēc NCS kataloga – S2075-G20Y.
- ◆ B variantā robežstaba virszemes augstumam nevajadzētu pārsniegt 1200 mm. Uz augšējā slīpi nozāģētā gala virsmas stiprināma ozollapas plāksnīte. Arī šajā variantā uzkrāsojams marķējums – zaļa un balta svītra – apmēram 100 mm zem slīpnes.

Līdzīgi uz koka uz balsta stabiem stiprināmi virzienu rādītāji un taku marķējuma zīmes.

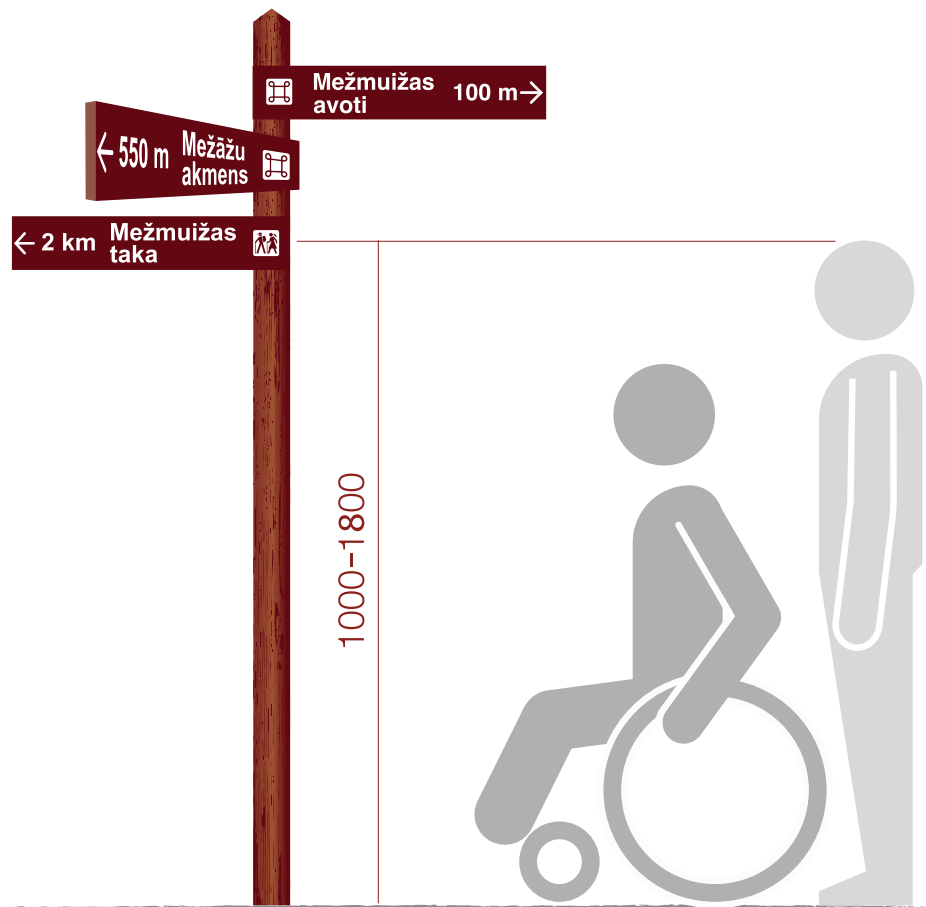
Par staba stiprināšanas veidiem vairāk sadaļā [“Materiāli”](#) un [“Stiprinājumi”](#).

Lielie virzienu rādītāji

Pie viena staba nevajadzētu stiprināt vairāk par trim virzienu rādītājiem. Ja konkrētajā vietā jāizvieto norādes uz vairāk nekā 3 virzieniem, ieteicams izvēlēties mazos virzienu rādītājus.

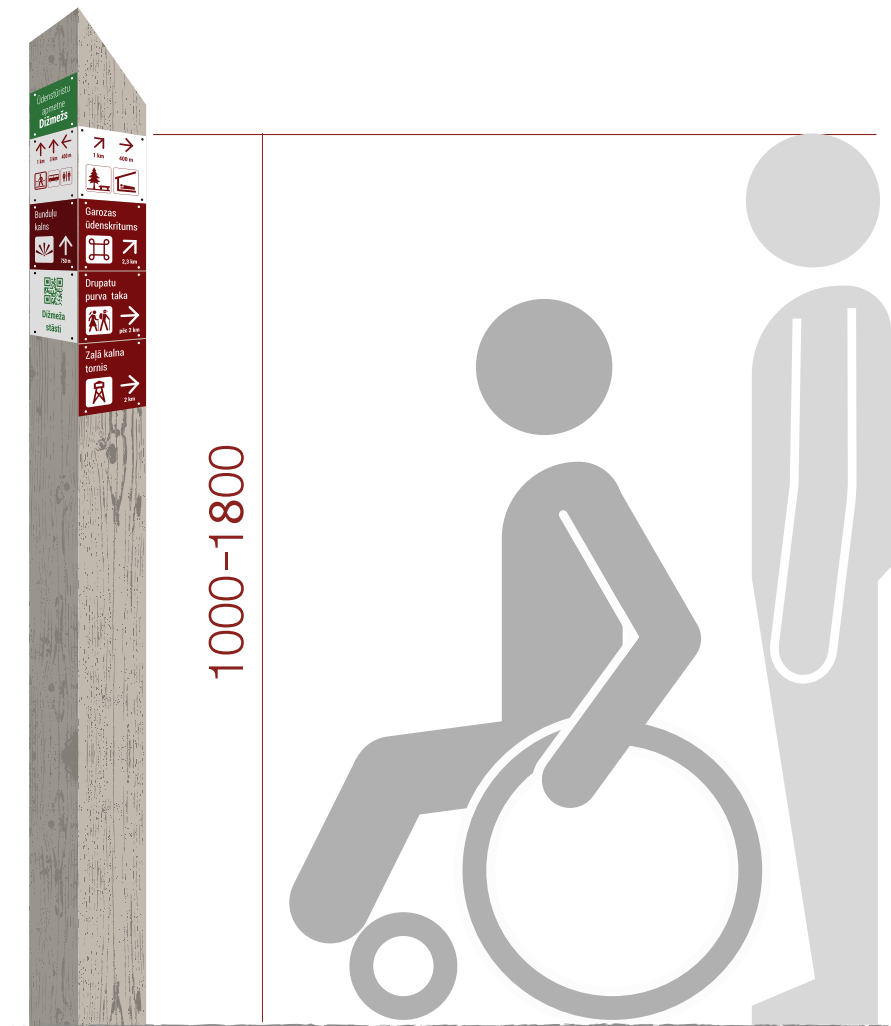
Virzienu rādītāju zīme izgatavojama no alumīnija kompozīta. Pie balsta staba vispirms jāpiestriprina pamata dēlis. Tad pie tā jāpieskrūvē zīme.

Stabiem izmantojami 100-150 mm diametra apaļkoki vai brusas no 100x100 mm līdz 150x150 mm. Stabu galus vēlams veidot divslīpus vai konusveidīgus – tas padarīs konstrukciju pievilcīgāku un kalpos kā dabisks lietus ūdens novadīšanas veids. Šo staba galu ieteicams īpaši rūpīgi apstrādāt ar antiseptiķi.



Mazie virzienu rādītāji

Stiprināšanai jāizmanto viengabalainas brūkas ar šķērsgrīzumu 150x150 mm. Lai iegūtu vajadzīgā izmēra stabu, var kopā saskrūvēt vai salīmēt vairākus mazāka izmēra zāgmateriālus. Apaļkokus šajā gadījumā nav ieteicams lietot, jo virziena rādītāja plāksņu malas nepieguļ pie pamatnes un būs pakļautas nolaušanas riskam.



Informācijas stendu konstrukcijas

Atkarībā no informācijas apjoma un rakstura var lietot viendaļīgo, divdaļīgo vai trīsdaļīgo stendu, kur planšetes tiek liktas vertikāli (garākā mala) blakus viena otrai. Ja nepieciešams izvietot mazāku informācijas apjomu, var lietot vienkāršotākas konstrukcijas stendu ar planšeti A0 (841x1189 mm) horizontālā virzienā vai arī mazāku – A1 (841x594 mm).

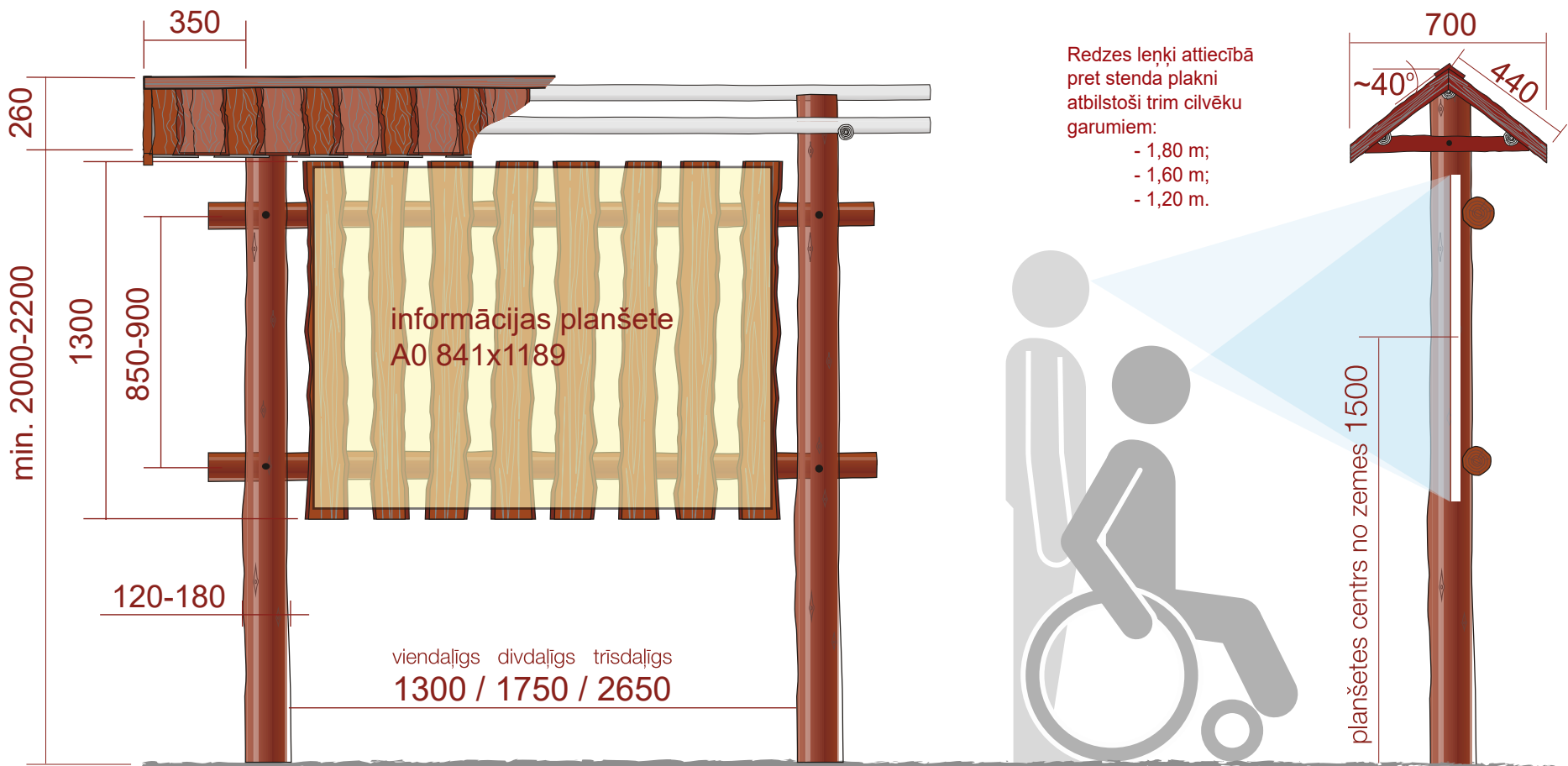


Visu veidu stendu rāmjus var izgatavot gan ar sedzošo jumtiņu, gan bez tā.

Informācijas stenda rāmja izgatavošanai var izmantot mizotus apaļkoksnes baļkus ar diametru 120-180 mm. Cits materiālu veids ir kvadrātveida apzāģētas koka brusas no 100x100 mm līdz 150x150 mm vai virpoti apaļkoki ar diametru 120-150 mm atkarībā no konstruktīvā lietojuma.

Informācijas stendu rāmja vidējā daļa veidota kā režģis no nezēmerētiem 70-100 mm platiem un 25 mm bieziem dēļiņiem, atstarpes starp dēļiņiem 50-80 mm. Režģis kalpo informācijas planšetes piestiprināšanai.

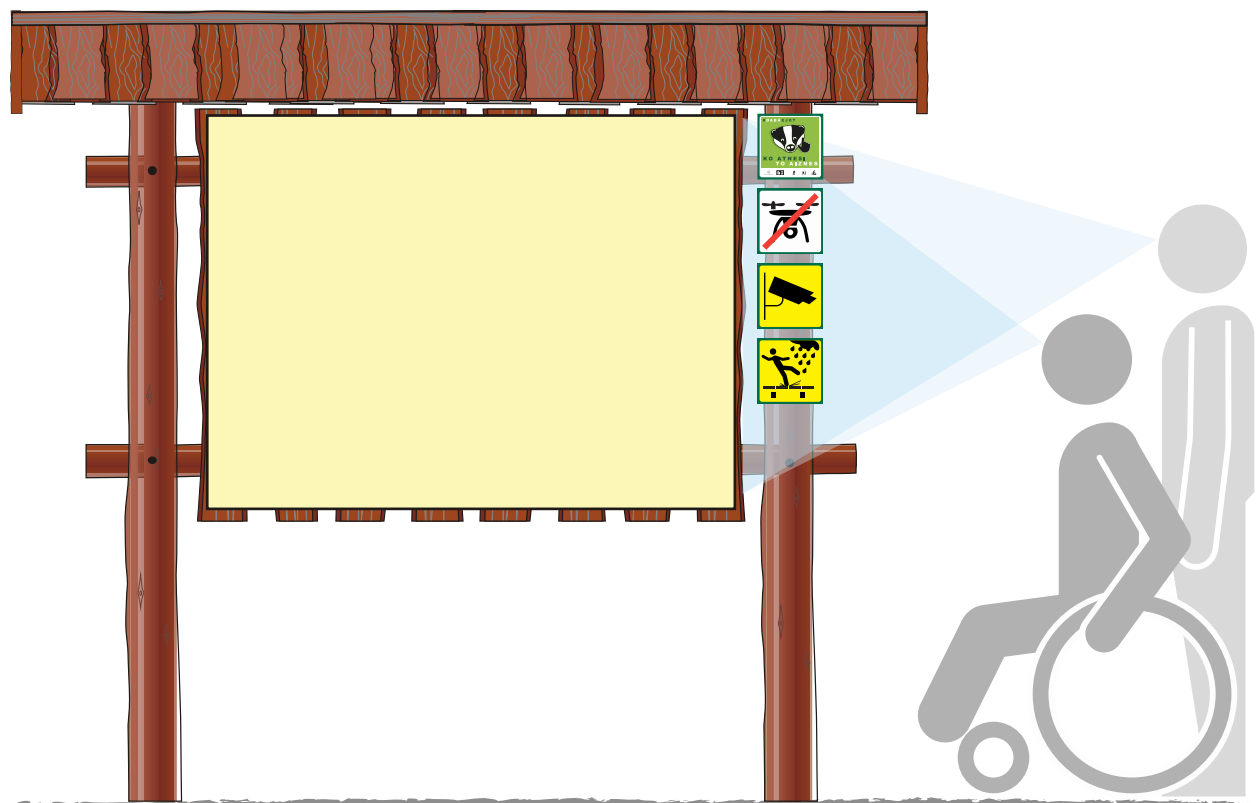
Jumtiņa konstrukcija veidota pēc dakstiņu principa, kur cits virs cita pamīšus ar naglām pie garenbrusām pienagloti nezēmerēti 120-180 mm plati un apmēram 18-25 mm biezi dēļiņi. Kores salaiduma vietā tie nosegti ar jumta kores sili. Segumam var izmantot arī koka lubiņas jeb koka šindeļus vai niedres.





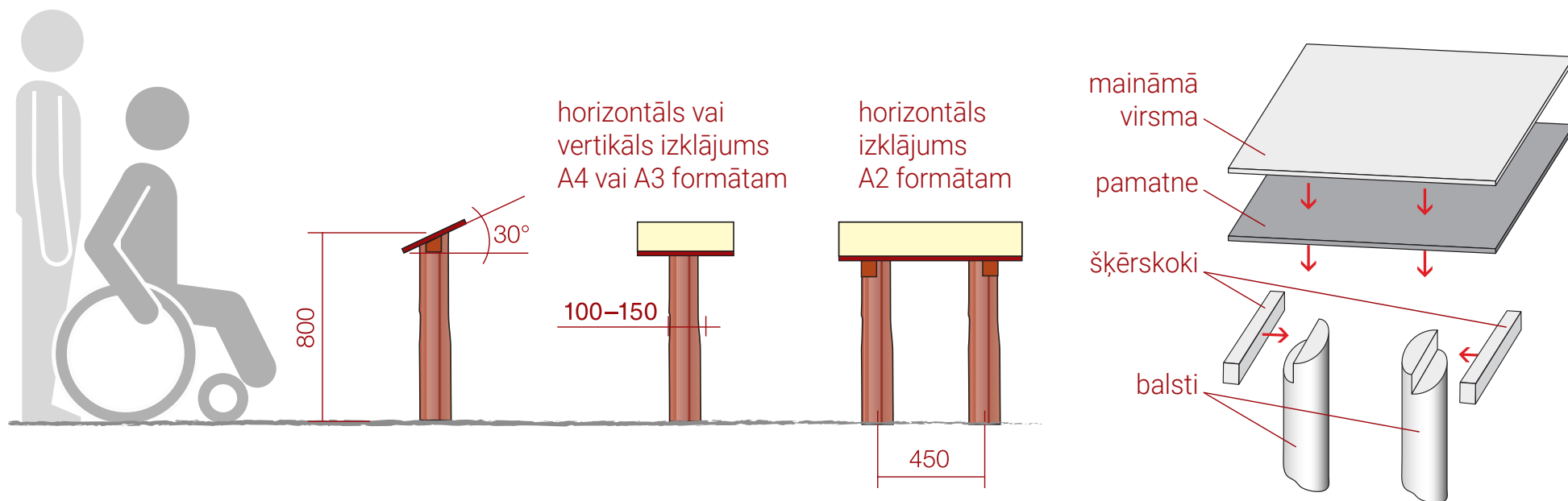
Gadījumos, kad sabiedrībai jādara zināms kāds aktuāls, sezonāls vai īslaicīgs informatīvs paziņojums, uz esoša informācijas stenda balsta stabiem var izvietot speciāli šādam nolūkam sagatavotas 200x200 mm lielas zīmes. Atkarībā no informācijas apjoma, šādas speciālas zīmes augstums var būt arī lielāks, taču nevar pārsniegt informācijas stenda planšetes augstumu.

Šāda veida zīmju izvietošana jāsasakaņo ar informācijas stenda apsaimniekotāju.



Vietās, kur vertikālie stendi var traucēt skatu un kur informācijas apjoms nav liels, var izmantot katedras veida informācijas stendu.

Attēlam ir ilustratīvs raksturs. Stenda tehniskais risinājums un materiālu izvēle ir stenda veidotāja ziņā.



Materiāli

Kokmateriāli

Dabas tūrisma informācijas un infrastruktūras objektu veidošanai viens no izplatītākajiem izejmateriāliem ir koksne vai tās izstrādājumi.

Tie var būt mizoti apaļkoksnes baļķi ar diametru no 60 līdz 280 mm vai apzāģētas koka brusas no 80x80 mm līdz 250x250 mm atkarībā no konstruktīvā lietojuma; masīvkoka dēļi vai laminētais saplāksnis (finieris) ar paaugstinātu mitrumizturību standu informatīvām planšetēm, virziena rādītājiem, piktogrammu plāksnītēm.

Kokmateriālu apstrāde

Visu veidu koksnei ir relatīvi īss kalpošanas laiks. Sevišķi, ja kādas detaļas ir tiešā saskarē ar zemi. To lietošanas laiku var pagarināt, veicot virsmu apstrādi – krāsošanu, lakošanu, impregnēšanu, apdedzināšanu.

Zāģmateriālus ieteicams apstrādāt, lai samazinātu virsmas raupjumu un lielu skabargu veidošanos, soliēm, galdiem, trepju un skatu torņu un platformu margām, novēršot savainošanās iespēju. Tomēr tiem konstruktīvajiem elementiem, kurus nav paredzēts lietot cilvēku sēdēšanas vai atbalsta funkciju nodrošināšanai, āra apstākļos nav ieteicams lietot ēvelētus vai slīpētus materiālus. Šādas virsmas vieglāk uzsūc mitrumu un ātrāk bojājas.

Vēlams koka apstrāde pret pūšanu, pelējumu un citiem koksni bojājošiem faktoriem, it sevišķi to daļu un detaļu apstrāde, kas atrodas zemē un uz kurām pastiprināti iedarbojas mitrums. Viens no pamata aizsardzības veidiem ir dažādi antiseptiķi. Šo līdzekļu lietošanas pamācības var iegūt ražotāju reklāmas materiālos un tirdzniecības vietās.

Zemē ierokamās koka daļas ar antiseptiķi apstrādājamās pastiprināti, un papildus tās ieteicams pārklāt ar darvu vai piesūcināt ar eļļu. Ja kokmateriālam iespējams noteikt koka augšanas virzienu no saknēm uz galotni, tad zemē ieteicams rakt galotnes daļu.



Der zināt! Koks sulu vada no saknēm uz galotni. Arī nocirsts koks mitrumu vairāk uzsūc šādā virzienā. Tāpēc, ierokot zemē galotnes galu, mitruma uzņemšana caur koksnes šķiedrām būs mazāka. Tā iespējams palēnināt koksnes pūšanu un paildzināt materiāla kalpošanu.

Alternatīvi apstrādes veidi

Ir iespējami alternatīvi kokmateriālu apstrādes veidi: apdedzināšana un piesūcināšana ar eļļu. Kokmateriālu apstrādei ar eļļu jālieto speciāli šim nolūkam domātās industriāli ražotās eļļas koka detaļu apstrādei vai citas, piemēram, lineļļa.

Apdedzināšana ieteicama kā alternatīvs apstrādes veids tām koka detaļām, kas tiek ieraktas zemē. Apdedzinot koksne pārklājas ar pārogļojušos kārtu, kas pasargā to no mitruma uzņemšanas. Jāņem vērā, ka apdedzināšanu ieteicams veikt mitram kokmateriālam, lai nepārogļotos vairāk par 10 mm bieza kārtā un neciestu materiāla izturība.

Plastikāts, metāls, kompozīti

Kā koksnei alternatīvus materiālus, īpaši objektos ar lielu antropogēno slodzi, var izvēlēties arī metāla un kompozītu izejmateriālus.

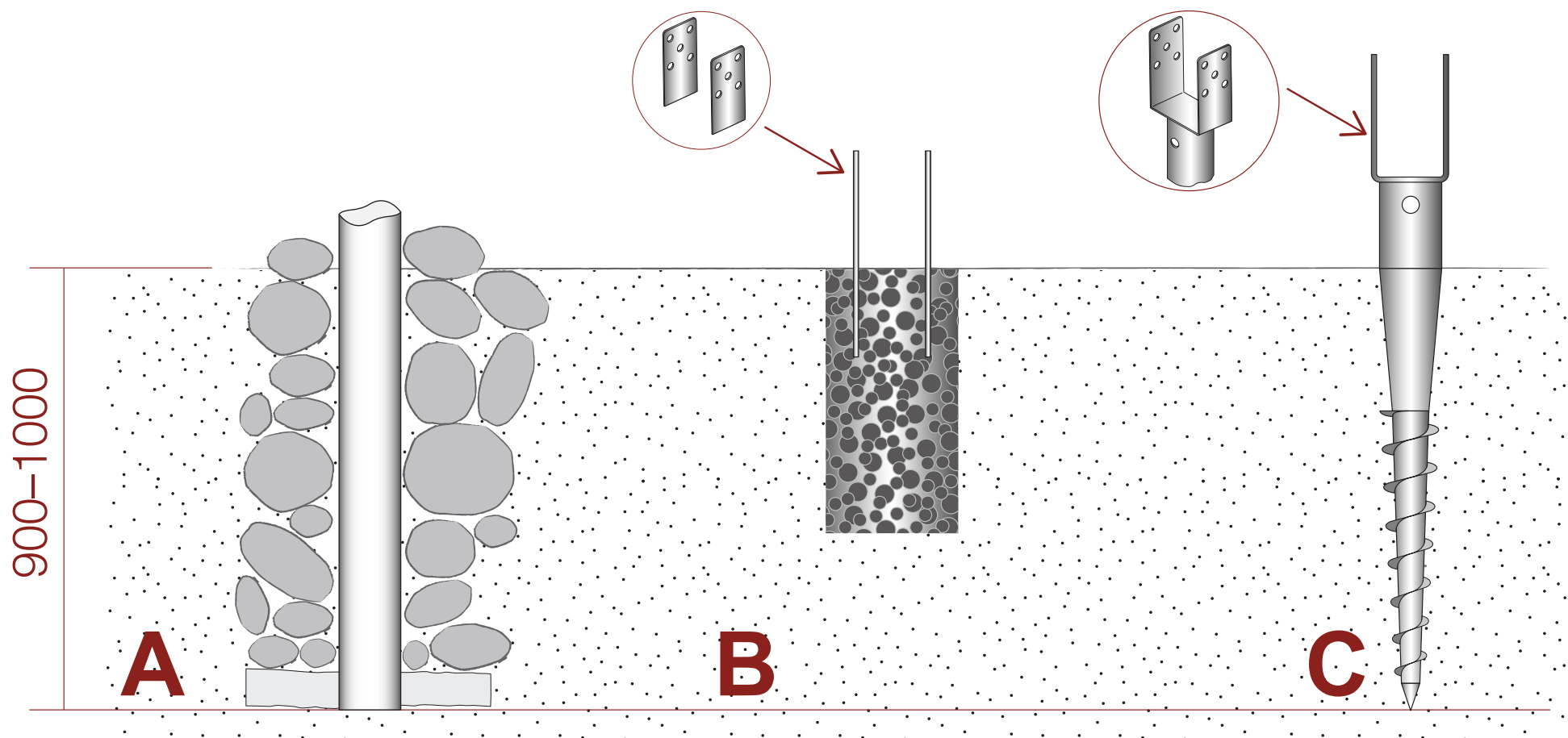
Stendu informatīvās planšetes, piktogrammu plāksnītes, robežzīmes, virziena rādītājus u.c. informatīvos elementus var izgatavot no dažāda veida metālu plātnēm, kompozītpanelēm, piemēram, alumīnija kompozīts Neobond, sendvičpanelēm, polietilēna vai cietajiem plastikātiem. Tomēr plastikāts ir mazāk izturīgs pret laušanu. Tāpēc to būtu ieteicams izvēlēties tikai neliela izmēra informatīvo plāksnīšu izgatavošanai. Piemēram, piktogrammām.

Infrastruktūras objektu izveidei (skatu torņi, laipas, tiltiņi, atpūtas vietu soli un galdi, taku segums u.c.) var izvēlēties dažādas metāla konstrukcijas un vides objektiem paredzēto kompozītu risinājumus.

Stiprināšana

Uzstādot informācijas standu rāmjus, virziena rādītājus, vietu nosaukumu zīmes vai taku marķējumus, balsta stabu stiprināšanai var izmantot dažādas metodes:

- ♦ ierakšanu zemē (A);
- ♦ pieskrūvēšanu pie betona pamatnes (B);
- ♦ pieskrūvēšanu pie zemes enkura jeb skrūvpāļa (C).

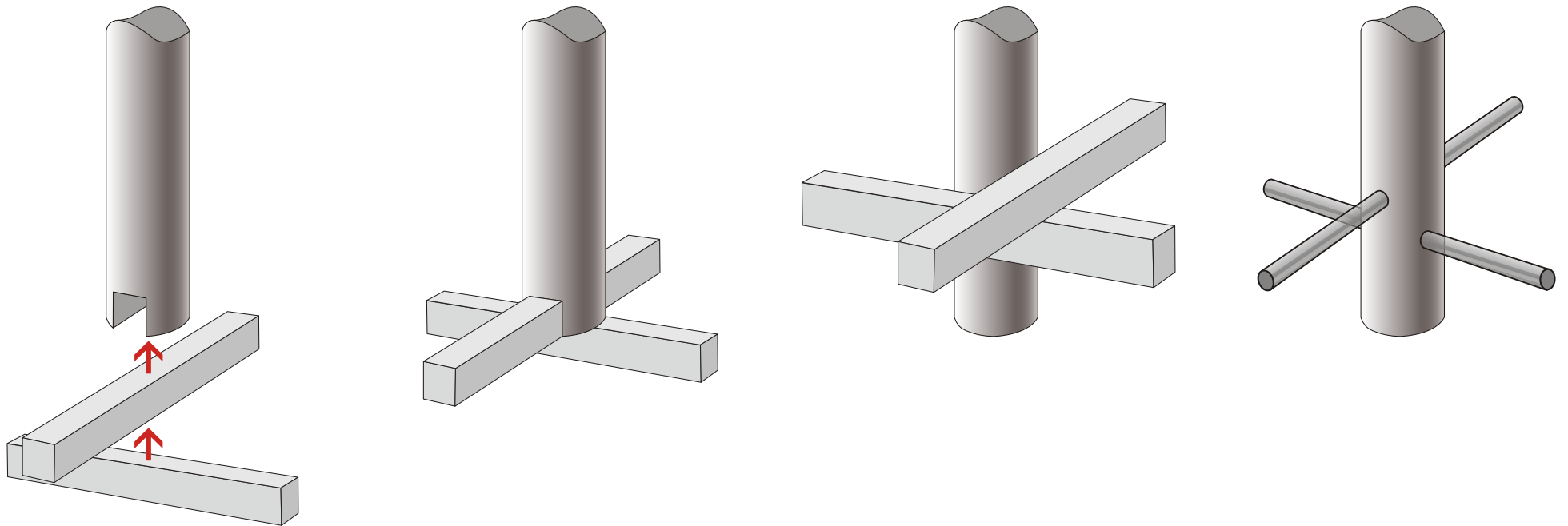


Ierakšana zemē

Visus stabus, kuri paredzēti lielajām konstrukcijām (stendiem, norādēm un nojumēm), vēlams ierakt zemē 900-1000 mm dziļumā. Papildu stabilitātei informācijas stendu balsta baļķiem apakšā zemē ierokamajā daļā perpendikulāri stenda platumam var stiprināt šķērsskokus.

Balsta stabu nostiprināšanai zemē jāizmanto krustveida stiprinājumi pazemes daļā. Šim nolūkam var izmantot kokmateriālus vai metāla stieņus vai caurules. Šāds konstrukcijas risinājums samazina iespēju stabus izšūpot un izraut no grunts, kā arī novērš iespēju, ka spēcīgas vētras varētu izgāzt lielos informācijas stendus.

Papildus stabilitātei, stabu bedres aizkrot, starp bedres sienām un baļķi jāasber akmeņi, kuri iekļīsies un labi saturēs stabu zemē.



Betona pamatne

Pamatus var arī iebetonēt uz vietas. Pārliecinieties, ka pamati ir vienā līmenī ar zemi. Ja izvēlēts šis risinājums, vislabāk ir iebetonēt plakandzelžus, pie kuriem piestiprināt balsta stabu ar skrūvēm.

Zemes enkuri jeb zemes skrūvpāļi

Daudz ilglaicīgāks un koksnes elementus saudzējošākas konstrukciju balstu stiprināšanas veids ir cinkotie zemes enkuri jeb zemes skrūvpāļi. Izmantojot zemes enkurus, nav nepieciešamības stabus ierakt vai veidot betona pamatni.

Montāžas līdzekļi

Elementu savienošanai izmantojamas koka skrūves, bultskrūves un naglas, vēlams, cinkotas vai ar citu pretkorozijas pārklājumu, vai arī no nerūsošā tērauda vai misiņa.

Elementu savienošanā noteikti nedrīkst izmantot t.s. melnās skrūves un skrūves, kas paredzētas ģipškartonam. Šīs skrūves var mazināt elementu savienojumu drošību un noturību.

Universālais dizains

Universālais dizains ir pieeja dizainam, kuras mērķis ir izstrādāt un radīt dažādus pakalpojumus, produktus, informāciju un vidi, lai tie būtu pieejami, saprotami un lietojami ikvienam neatkarīgi no viņu vecuma, fiziskajām spējām, sensoro vai kognitīvo spēju līmeņa.

Plānojot un izveidojot gan informatīvos, gan infrastruktūras dabas tūrisma objektus, jāņem vērā galvenie universālā dizaina principi:

- ◆ ērta lietošana ikvienam;
- ◆ daudzveidīga izmantošana;
- ◆ viegli izprotams pielietojums;
- ◆ viegli uztverama informācija;
- ◆ samazināta iespēja kļūdīties;
- ◆ minimāla fiziskā piepūle;
- ◆ kustībai un lietošanai atbilstošs izmērs un telpa.



Ar dažādiem padomiem un labās prakses piemēriem var iezīties invalīdu un viņu draugu apvienības Apeirons tīmekļvietnē http://www.videspieejamiba.lv/lat/universalais_dizains/

Katrā kokrētā gadījumā labākā iespējamā risinājuma sasniegšanai jāpieaicina vides pieejamības jomas eksperti.

Pielikumi

Piktogrammas Pārvietošanās



Gājējiem



Iet aizliegts



Aizliegts iet
alā



Aizliegts
kāpt



Nekāpt pāri
barjerai 1



Nekāpt pāri
barjerai 2



Nenoiēt
no takas



Gājēju
kāpnes



Gājēju
kāpnes
ar margu



Gājēju dēļu
laipas



Gājēju tiltiņš



Iešanai ar
purva
kurpēm



Aizliegts iet
ar purva
kurpēm



Gājējiem
un velo
braucējiem



Velo
maršruts,
velo
braucējiem



Aizliegts
braukt ar
velosipēdu



Moto-
braucējiem,
moto-
maršruts



Aizliegts
braukt ar
motociklu



Kvadracikliem



Aizliegts
braukt ar
kvadraciklu



Automašīnām



Aizliegts
braukt ar
automašīnām



Nenobraukt
no ceļa



Aizliegts
pārvietoties
ar motorizētu
peldlīdzekli



4x4
automašīnu
trase



Aizliegts
braukt ar 4x4
automašīnām



Laivu
piestātne



Laivošanai,
laivošanas
maršruts



Laivošanai
nepiemērots



Pārceltuve



Laivu
ielaišanas/
izceļšanas
vieta no
piekabes



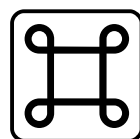
Laivu
ielaišanas/
izceļšanas
vieta ar rokām



Uzturēšanās



Atpūta



Apskates
objekts



Skatu vieta



Skatu
tornis



Skatu
tornis



Skatu
tornis



Skatu
platforma



Dabas taka



Gartaka,
kājnieku
maršruts



Ģimenei



Rotaļu
laukums



Nūjošanas
trase



Kāpšanas
siena



Izjādes



Niršanas
iespējas



Peldvieta



Aizliegts
peldēties



Iespējas
maksšķerēt



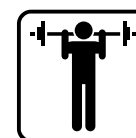
Aizliegts
maksšķerēt



Saudzē zivis
Ķer un atlaid



Sportošanas
iespējas



Vingrošanas
iespējas



Skrituļ
slidošana



Skeibords



SUP



Slēpošana



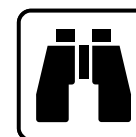
Slēpošana



Slidošana



Snovbords



Dabas
vērošana



Putnu
vērošana



Dzīvnieku
vērošana



Dzīvnieku
vērošana

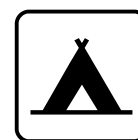
Pakalpojumi



Stāvlaukums


Maksas
stāvlaukums

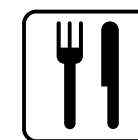

Atpūtas vieta


Ūdenstūristu
atpūtas vieta


Kempings


Kempings un
kempingpie-
kabju stāvvietā


Piknika vieta


Ēšanas
iespējas

Kemperu
stāvlaukums

Aizliegts
novietot
kemperus


Teltsvietas


Aizliegts
būvēt teltis

Nojume
patvērumam

Nojume
nakšņošanai

Nojume ar
galdu un
soliem


Galds ar solu


Kemping-
piekabju
stāvvietā

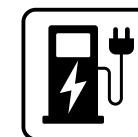
Aizliegts
novietot
kemping-
piekabes


Naktsmītne


Auto
noma

Laivu
noma

Laivu
noma

Velp
noma

Elektro auto
uzlāde

Informācijas
stands

Tūrisma
informācija


Wi-Fi


Gida
pakalpojumi

Iepriekšēja
pieteikšanās,
rezervēšana


Tualete


Sieviešu
tualetes

Vīriešu
tualetes

Vides pieejamība



Piemērots
ratiņkrēsliem



Piemērots
slīpums



Piemērots
cilvēkiem
ratiņkrēslā ar
pavadoni



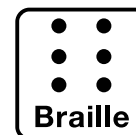
Piemērots
cilvēkiem ar
redzes
traucējumiem



Piemērots
cilvēkiem ar
bērnu
ratiņiem



Tualete
piemērota
cilvēkiem
ratiņkrēslā



Pieejama
informācija
Braila rakstā



Pieejama
informācija
zīmju valodā



Pieejama
informācija
audio ierakstā

Brīdinājumi



Uzmanību



Uzmanību
slidens
mitrā laikā



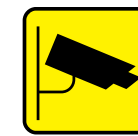
Uzmanību
laipas
slidenas
mitrā laikā



Uzmanību
krauja



Uzmanību
nelidzens



Uzmanību
video
novērošana



Nogruvums



Uzmanību
ērces



Laivot
bīstami



Krāces,
spēcīga
straume



Elektriskais
gans



Maksimālais
pieļaujama
cilvēku skaits

Informācija un tās izvietošana

Teksta izkārtojums un lasāmība

- ◆ Izvairies no burtu saspiešanas vai pārāk liela attāluma starp tiem!
- ◆ Tekstu līdzini pa kreisi! Tas nodrošina paredzamu sākumu un labāku vārdu sadalījumu.
- ◆ Radi kontrastu starp tekstu un fonu! Tas ir būtiski redzes traucējumu gadījumā.
- ◆ Nelieto slīprakstu vai pasvītrojumu, kas apgrūtina lasīšanu!
- ◆ Lieto lielos burtus tikai teikumu sākumā vai īsiem vārdiem!

Saturs un valoda

- ◆ Raksti īsi, vienkārši! Cilvēki izlasa mazāk nekā mēs domājam.
- ◆ Raksti saprotami! Teksts jāveido plašai auditorijai, nevis profesionāļiem.
- ◆ Izcel būtisko! Nosauc 2-3 svarīgākās lietas, ja iespējams, iekļauj aktivitātes.
- ◆ Neizmanto glaimus, patosu vai citātus! Sniedz vairāk faktus.
- ◆ Neatsaucies uz likumiem vai noteikumiem! Labāk paskaidro iemeslus, kāpēc tas ir svarīgi.

Uzvedība un drošība

- ◆ Skaidri norādi draudzīgā tonī, kas ir vai nav atļauts, piemēram:
 - ◇ "Palīdziet mums rūpēties par...",
 - ◇ "Droši apmeklējiet, bet esiet uzmanīgi ar...",
 - ◇ "Jūs varat dot savu ieguldījumu, veicot..."!
- ◆ Norādi drošības aspektus – pārgājēju garums, aprīkojums, laikapstākļi, grūtības pakāpe!

Konteksts un pieredze

- ◆ Parādiet vietas īpašumu un nozīmi. Izskaidrojiet, kas padara šo vietu unikālu.
- ◆ Iedvesmojiet. Radiet sajūtu, kā vietu varētu pieredzēt – nevis ar poētiskiem tēlojumiem, bet ar saturīgām detaļām.
- ◆ Dodiet vietas kopainu. Ja pastāv kultūras, vēsturiskā vai ainaviskā nozīme – iekļaujiet to.
- ◆ Rakstīšana ir prasme. Ja nepieciešams – meklējiet profesionālu palīdzību tekstu sagatavošanā.

Grafiskais noformējums

Informācijas planšetes izveidē jāievēro vairāki grafiskā noformējuma noteikumi, kas atvieglo informācijas uztveri:

- ◆ ilustrējošā materiāla un karšu izmantošana rada iespēju vieglāk nodot apmeklētājiem nepieciešamās ziņas;
- ◆ tekstam nevajadzētu aizņemt vairāk par 50% no stenda laukuma;

- ◆ teksta izvietojumam jābūt sabalansētam ar ilustrējošo materiālu;
- ◆ attālums starp rindiņām jāsapasa ar burtu lielumu (ja burtu lielums ir 14 punktu, atstarpei starp rindiņām jābūt 15 punktiem lielai). Jo lielāki burti, jo lielāks attālums starp rindiņām;
- ◆ vienas teksta slejas platumam nevajadzētu pārsniegt 35 rakstu zīmes;
- ◆ attēliem jābūt pietiekami lieliem, lai tos varētu saskatīt vismaz no 5 m attāluma.

Noteiktam attālumam piemērots burtu lielums:

Lielums Attālums

12 pt 45 cm

18 pt 70 cm

24 pt 90 cm

28 pt 1,15 m

36 pt 1,35 m

48 pt 1,8 m

60 pt 2,3 m

72 pt 2,75 m

Kur izvietot standus?

Novietojot informācijas standus, ieteicams ņemt vērā šādus nosacījumus:

- ◆ stendam jāatrodas vietā, kur tas piesaista uzmanību;
- ◆ stendam jāatrodas vietā, kurai garām virzās lielākā apmeklētāju daļa;
- ◆ stendam jāatrodas vietā, kur pie tā var pulcēties lielāka cilvēku grupa un netraucēti iepazīties ar informāciju;
- ◆ taku vai maršrutu sākumpunktos;
- ◆ ne pārāk saulainā un ne pārāk noēnotā vietā, un, ja iespējams, tā, lai informācijas planšetei virsū nekristu tiešie Saules stari.

Padomi fotogrāfiju krājumu veidošanai

Attēli ir galvenā informācija visos informatīvajos materiālos. Tāpēc svarīga ir attēlu kvalitāte un kompozīcija. Nav universālas pieejas, lai izvēlētos produktam piemērotus attēlus, taču šeit ir daži padomi, kas jums palīdzēs.

Kadrējums un formāts

- ◆ Uzņemiet gan portreta, gan ainavas formātā. Tas nodrošina elastību izmantošanai dažādos satura izklājumos.

Kompozīcija

- ◆ Dažādība. Atšķirīgi gadalaiki, krāsas, motīvi un cilvēku novietojums. Izvairieties no vienveidīgiem kadriem.
- ◆ Trešdaļu princips. Novietojiet galvenos elementus trešdaļu līnijās – tas rada vizuāli līdzsvarotu attēlu.
- ◆ Taisns horizonts. Vienmēr pārbaudiet un nepieciešamības gadījumā koriģējiet.

Cilvēki attēlos

- ◆ Cilvēks kā daļa no dabas. Attēliem jāatspoguļo Latvijas dabas daudzveidība ar cilvēkiem kā nozīmīgu kompozīcijas elementu. Cilvēki rada tuvuma, pieejamības un iesaistes sajūtu – no tuvplāna līdz ainavas plāniem.
- ◆ Vairāki cilvēki. Dinamika attēlā pieaug, ja tajā ir divi vai vairāk cilvēki.
- ◆ Izvairieties no pozēšanas. Attēliem jāizskatās dabiski un personīgi, it kā uzņemti no apmeklētāja skatu punkta.
- ◆ Skats attēlā. Skats iesāņus uz kādu objektu izskatīsies dabiskāks nekā skatīšanās tieši kamerā.

Objekti un apgērbs

- ◆ Iekļaujiet rekvizītus. Teltis, zābaki, dūraiņi u.tml. akcentē pieredzi.
- ◆ Izvairieties no zīmoliem. Apgērbam un aksesuāriem nevajadzētu reklamēt konkrētus ražotājus.
- ◆ Krāsas. Sarkanā, oranžā un kontrastējošas krāsas izceļas labāk nekā kamuflāžas vai mednieku zaļā.

Izšķirtspēja

- ◆ Drukai: vismaz 10-12 MP (plakātiem 18-20 MP).
- ◆ Digitālajam lietojumam: pietiek ar 1,5 MP.

Autentiskums ir svarīgāks par ideālismu

- ◆ Attēliem jāstāsta par dabu un cilvēku attiecībām ar to – dabiski, sirsnīgi un daudzveidīgi.

Manipulācija ar attēliem

- ◆ Fotogrāfijas vēlams uzņemt bez manipulācijām ar filtriem vai speciāliem efektiem. Grafiskais dizainers, gatavojot informācijas materiālus, veiks visu nepieciešamo attēlu pēcapstrādi.